Haris el-Muhasibî

Farzet ki öldün...

ÖLÜM

Ölüm Sekeratı

Düşün bir kere! Sen can çekişmektesin. Ölümün sıkıntısı, acısı, sarhoşluğu, gam ve ıstırabıyla boğuşmaktasın. Ölüm meleği ayağından itibaren ruhunu çekmeye başlamış. Bu çekişin acısını ayağının ta ucundan hissetmektesin. Sonra bu çeki~ aralıksız devam eder. Can çekişme kızışır. Ruh aşağıdan yukarıya olmak üzere bütün bedeninden çekilir. Acı doruğa ulaşmıştır. Ölümün sıkıntıları bütün bedenine yayılmıştır. Kalbin, ürperti ve üzüntü içindedir. Rabbinden gazab veya hoşnutluk müjdesini gözleyip beklemektedir. Canını almakla görevli melekten bu iki haberden birini almaktan başka bir ihtimal olmadığını anlamışsındır.

Ölüm Meleğinin Görünüşü

İşte sen böyle gam, tasa, ölüm acısı ve şiddetli üzüntü içerisinde Rabbinden iki müjdeden birini beklerken, birden bire ölüm meleğinin çehresiyle yüz yüze gelirsin. Bu çehre ya en güzel veya en çirkin bir manzara arzetmektedir.

Bedeninden ruhunu çekip çıkarmak üzere elini ağzına doğru uzatırken ona bakıyorsun. Bu hale düşmekten ve ölüm meleğinin yüzünü görmekten dolayı nefsin zillete bürünmüştür. Ondan nasıl bir müjdeyle ansızın karşılaşacağını merak edip duruyorsun. Birden bire onun sesini duyuyorsun. Sana: 'Allah'ın rıza ve mükâfatıyla sevin, ey Allah'ın dostu!" veya "O'nun gazab ve azabıyla sevin (!) ey Allah'ın düşmanı!" haberini alıyorsun.

İşte o anda ya kurtuluş ve başarına kesin kanaat getirir ve ruhun Allah ile huzur bulur veya mahv ve helak olduğuna kani olur, kalbin ümitsizlikle dolar, Allah'tan ümit ve emelin kopar. Dünyadaki müddetinin bittiği, iz ve eserinin silindiği ve senden önce geçip gidenlerin yurduna taşındığın o anda gönlüne son derece keder ve hüzün veya neşe ve sevinç hakim olur.

KABİR

Kabir ve Sorgusu

Gönlünün sevinç ve neşeden uçar gibi olduğu veya hüzün ve ibretle do!duğu o anda kendini bir düşün! Kabri ve onun dehşetli manzarasını, oradaki iki meleği ve Rabbine olan imana ilişkin sorularını bir tasavvur et! Ya Rabbinden gelen kesin söz (Kelime-i Şehadet) ile desteklendiğinden sebatlı ve kararlı veya yardımsız, şaşkın ve ürkeksin. O iki meleğin sorgulamak üzere tutup seni oturtmak için çağırdıkları anki seslerini düşün! O daracık mezar çukurunda oturuşunu göz önüne getir. Kefenlerin iki yanına düşmüş, gözünün üzerine konulmuş pamuklar yerlerinden ayrılıp ayağının yanına kaymıştır. Bunları düşün, sonra da onların şekline ve vücutlarının büyüklüğüne gözünü dikişini bir tahayyül et! Eğer onları güzel şekilleriyle görürsen, kalbin başarı ve kurtuluşa erdiğini kesin olarak anlar. Eğer kötü manzaralarıyla görürsen, gönlün mahv ve helakine kanaat getirir. Düşün onların nağme ve sorularıyla ses ve sözlerini; sonra da eğer sebat lütfetmişse Allah'ın desteğini veya seni yalnız başına yardımsız terketmişse şaşırtmasını!

Kabrin Cennet ve Cehenneme Açılması

Ya kesin veya şaşkın ve şüpheli cevabını düşün! Şanı yüce Allah sana sebat ihsan etmişse o iki meleğin sevinçle sana yöneldiklerini, Cehenneme kapı açmak için ayaklarıyla kabrin yanlarına vurduklarını bir düşün! Sonra Cehennemin, ateşiyle kızışıp kaynayışını, o anda meleklerin seninle olan konuşmalarını göz önüne getir. Cenab-ı Hakk'ın seni koruduğu bu manzaraya bakıp duruyorsun. Bundan dolayı gönlünün neşe ve sevinci bir kat daha artar. Acz ve zaafına rağmen nasıl bir ateşten kurtulduğunu gözlerinle görüp inanırsın.

Sonra o iki meleğin, ayaklarıyla kabrinin yanlarına yeniden vurduklarım, mezarının, ziynet ve nimetleriyle Cennete açılışını ve meleklerin şu sözlerini bir tahayyül et! "Ey Allah'ın kulu! Cenab-ı Hakk'ın senin için hazırladıklarına bak! Bu senin makamın ve kavuşacak yerindir!" Bu Cennet nimetlerini ve saltanatının göz alıcılığını ve bu müşahede ettiğin nimetlerle parlak güzelliklere bir gün kavuşacağını görmekten gönlünün sevinç ve neşesini düşün!

Eğer böyle değilsen, bütün bunların tersini; azarlanışını, Cenneti görüp de meleklerin sana söyleyecekleri, "Aziz ve Celil olan Allahın seni mahrum bıraktığına bak!"; Cehhenemi görüp de sana yöneltecekleri, "Allah'ın senin için hazırladıklarına bak! Bu senin yurdun ve varacak yerindir'" şeklindeki sözlerini düşün! Bu ne büyük tehlike!

Bu iki halden hangisinin kabirde senin halin olacağını öğreninceye kadar, dünyada sana ne büyük gam ve üzüntü vardır! Sonra yokluk ve peşinden de imtihan! Nihayet eklemlerin parçalanacak, kemiklerin mahvolacak, vücudun da çürüyüp dağılacak. Fakat, ölüm meleğinin verdiği müjdenin hüzün veya sevinci ruhundan hiç geçmeyecek. Canın, sürekli olarak yeniden diriliş anında karşılaşacağı Allah'ın gazab ve azabının veya O'nun rıza ve mükâfatının bekleyişi içinde bulunacaktır.

Sen bunu bekleyip dururken ruhun Cennetteki makamına veya Cehennemdeki yerine arz edilecektir. Ruhunun hasret ve üzüntüleri ya da neşe ve sevinci ne büyük olacak! Nihayet ölülerin bekleme süresi tamamlanacak. Yer ve gök, sakinlerinden boş kalacak. Hepsi bir zamanlar canlı ve hareketliyken sönüp kalacaklar. Artık ne duyulan bir ses, ne de görülen bir karartı vardır. Sadece O En Yüce Cebbar olan Allah Teala kalmıştır. Tıpkı azamet ve yüceliğiyle tek ve yalnız olarak ezelde olduğu gibi!

KIYAMET VE HAŞİR

Hz. İsrafil'in Seslenişi

Sonra ruhun, sen de dahil bütün yaratıkların Allah'ın huzuruna zillet ve küçüklük içerisinde toplanması için bir tellalın seslenişiyle ansızın irkilecektir.

Bu sesin kulak ve aklın üzerinde nasıl bir etki yapacağını düşün! En Yüce Sultana arz edilmeye çağırıldığını aklınla anlarsın. Bu sesten dolayı yüreğin yerinden fırlamış ve saçların ağarmıştır. Çünkü bu bir tek çığlıktır ve celal ve ikram, azarnet ve kibriya sahibi Allah'ın huzuruna toplanmaya çağırmaktadır. Sen bu sesten dolayı ürperti içindeyken ansızın başucundan toprağın yarılışını duyarsın. Mezarının toprağınla tepeden tırnağa tozlar içinde sıçrayıp ayakların üzerine kalkarsın. Gözlerin sesin geldiği tarafa dikilmiştir. Seninle birlikte bütün yaratıklar, içerisinde uzun süre bela ve imtihan gördükleri yerin toz ve toprağına bulanmış olarak öyle bir kalkışla kalkarlar ki!... Sen ve onların hep birlikte korku ve dehşetle ayaklanışınızı bir düşün!

Mahşere Sevk

Mahlukatın kalabalığı içerisinde korku, ü

üzüntü, gam ve kederinle yalnız başına çıplaklık ve zilletini göz önüne getir! Herkes çıplak, yalınayak, suskun; zillet, meskenet, korku ve dehşet içindedir. Onların ayak seslerinden ve İsrafil'in çağrısının yankısından başka bir şey duyamazsın. Senin de içinde bulunduğun mahlukat ona doğru yönelmiş ve sesin geldiği tarafa yürümektedirler. Heybet ve zillet içerisinde koşmaktasın. Mahşer yerine vardığında, çıplak ve yalınayak cin ve insanlardan bütün ümmetler kalabalıklaşır.

Yeryüzü hükümdarlarından saltanatları çekilip alınmış, kendilerini zillet ve küçüklük bürümüştür. Dünyada Allah'ın kullarına karşı işledikleri zulüm ve zorbalıktan sonra artık yaradılış ve değer bakımından mahşer ehlinin en aşağılık ve en küçükleridir.

Sonra yaratıklardan ürküp yalnız başlarına yaşarlarken vahşi hayvanlar, tabi tutuldukları bir imtihan veya işledikleri bir günahtan dolayı değil; sadece kıyamet gününün verdiği zilletten başları önlerine eğik olarak çöllerden ve dağların tepelerinden yönelip gelirler. Şiddet, cüret ve kudretlerine rağmen yırtıcı hayvanların bile o büyük günde, Kıyamet ve Allah'ın huzuruna arz anı için boyunlarını bükmüş olarak ve zillet içerisinde gelişlerini düşün! Nihayet o vahşiler, yaratıkların arkasından gelip Cebbar ve gerçek Melik olan Allah'ın huzurunda, zillet, meskenet ve inkisar içerisinde dururlar.

Şeytanlar da azgınlık, isyan ve inatlarından sonra Yüce Allah'ın huzuruna arz edilmenin zilletiyle boyun eğmiş olarak gelirler. Uzun bir imtihandan sonra, yaratılış ve tabiatları farklı farklı olduğu ve birbirlerinden ürküp kaçtıkları halde hepsini bir arada toplayan Allah'ın şanı ne yücedir! Yeniden diriliş hepsine boyun eğdirmiş ve mahşere sevk, onları aynı yerde toplamıştır.

Göklerin Yarılması

İnsan, cin, şeytan, vahşi ve yırtıcı hayvanlar, davar ve sığır gibi evcil hayvanlar ve haşereleriyle bütün yeryüzü ahalisinin sayısı tamamlanıp arz ve hesap durağında hepsi yerlerini alınca, üstlerinden göğün yıldızları saçılır, güneş ve ayın ışığı giderilir, kandil ve nurunun sönmesiyle yeryüzü karanlığa bürünür.

Senin de içinde bulunduğun yaratıklar bu vaziyetteyken, üstlerinden dünya seması çatırdamaya ve onca büyüklüğüyle tepelerinde dönmeye başlar. Sen de bu tehlikeli manzarayı gözlerinle izlersin. Sonra dünya seması beş yüz senelik kalınlığına rağmen yarılır. Onun parçalanışı senin kulağında ne korkunç bir ses yapar! Sonra Kıyamet gününün azarnet ve dehşetinden yırtılıp paramparça olur. Parçalanıp yarılan gökleri kuşatan melekler, o göklerin etrafında ayakta dururlar. Onca büyüklüğüyle göğün parçalanış dehşetini ne zannediyorsun? Rabbin, onu Kıyametin dehşetiyle eritip içine sarılık karışan eriyik gümüş haline getirir. Tıpkı Cem ve büyük olan Allah'ın buyurduğu gibi: "*Gök yarılıp da, kızarmış yağ renginde gül gibi olur*." (Rahman Suresi: 37) veya: "*O gün gökyüzü erimiş maden gibi olur. Dağlar da atılmış yüne döner*." (Meark Suresi: 8-9).

(Müfessirler derler ki: Ayette geçen "el-Mühl" içine sarılık karışmış eriyik gümüştür. "el-Ihn" ise, atılmış renkli yündür. "Verdeten keddihan" ifadesi ise, kırmızı atın rengi demektir.)

Meleklerin İnişi

Dünya semasının melekleri o semanın kenarlarında iken, birden bire Cenab-ı Hakk'a arz ve hesap için yeryüzündeki mahşer yerine inerler. O melekler, muazzam büyüklükleri, Allah katındaki değerleri ve kendisine sunulmak ve huzurunda hesaba çekilmek üzere kendilerini zillet ve meskenetle toplu halde indiren Yüce Sultan'ı takdis ile yükselen sesleriyle göğün iki tarafından yeryüzüne doğru hızla inerler. Muazzam kıymetleri, dev cisimleri, dehşetli sesleri ve şiddetli korkularıyla, Aziz ve Celil olan Allah'a arz edilmenin zilletinden boyunları bükük bir biçimde bulutların arasından inişlerini bir tahayyül eti

Nitekim Yahya bin Ğaylan el-Eslemi bana demiştir ki: "Ruşdeyn bin Said'in, Ebü'sSemh'ten, onun da Ebu Kabil'den onun da Abdullah bin Amr bin el-As'tan naklettiğine göre Hz. Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Allah'ın bir meleği vardır. İki göz pınarları ile göz kuyruğu arası yüz senelik yürüyüş mesafesi kadardır". Yine Yahya bin Ğaylan el-Eslemi bana demiştir ki: "Ruşdeyn bin Said, İbn Abbas bin Meymun el-Lahmi, onun da Ebu Kabil, onun da Abdullah bin Amr bin elAs'tan naklettiğine göre Hz. Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Allah'ın bir meleği vardır. İki kaşının arası yüz sene kadardır."

İnen meleklerin kendileri için geldiklerini düşünen mahlûkat onlara şöyle sorduklarında senin de korkun ne yaman olur: "Rabbimiz aranızda mı?" Melekler onların bu sorusundan ve Sultanlarını (Allah) aralarında bulunmaktan tenzih ederek ürperirler ve yeryüzü ahalisinin bu düşüncelerinden Allah'ı tenzih için yüksek sesle şöyle nida ederler: "Haşa! Rabbimizi tenzih ederiz. O aramızda değildir. O gelecektir." Nihayet, o günün verdiği eziklikten dolayı başları önlerine eğik bir vaziyette, mahlûkatı kuşatarak saflar halinde yerlerini alırlar. Onca azametli yaratılışları içerisinde kanatlarına bürünmüş, Rablerine zillet, mahviyet ve saygı ile başlarını önlerine eğmiş vaziyetteki hallerini düşün! Sonra her şey aynı biçimde ve yedinci kat semaya varıncaya kadar bütün gök halkı sayılan ve büyüklükleri katlanarak iner. Her bir göğün ahalisi yaratıkların etrafında ayrı bir saf tutar.

Mahşerin Hararet ve Sıkıntısı

Nihayet bütün yedi gök ve yedi yer ahalisi mahşerdeki yerlerini tam olarak alınca güneşe on yıllık hararet giydirilir ve yaratıkların tepelerine bir veya iki yay kadar yaklaştırılır. Rabbu'l-Aleminin arşının gölgesinden başka hiç kimsenin gölgesi bulunmaz. Arşın gölgesinde serinlenenler ve güneşin hararetiyle kavrulanlar vardır. Güneş, altındakileri hararetiyle kızdırır. Hararetten onların keder ve endişeleri şiddetlenir. Sonra ümmetler dalgalanmaya ve itişip kakışmaya başlar. Birbirlerini sıkıştırır ve ayakları gider gelir.

Susuzluktan boyunları kopacak gibi olur. Güneşin sıcaklığı, mahlûkatın nefesleri ve izdihamın verdiği hararet birbirine eklenir. Bunun üzerine onlardan öyle bir ter akar ki, yeryüzüne yayılır. Sonra da amellerinin derecesine ve Allah katındaki saadet ve şekavet durumlarına göre vücutlarını kaplar. Öyle ki ter, bazılarının topuklarına, bazılarının göbeğine, bazılarının kulak memelerine kadar yükselir. Bazıları da neredeyse teri içerisinde kaybolacak hale gelir. Ter kimisinin göbeğine kadar çıkar.

Umeyr bin Said der ki: "Ben İbn Amr ve Ebu Said el-Hudri'nin yanında oturuyordum. Cuma günüydü. Birisi ötekine dedi ki: "Ben Resulullah (s.a.v.)'i şöyle buyururken dinledim: 'Kıyamet günü ter insanoğlunun neresine kadar varır?' Orada bulunanlardan birisi: 'Kulak memelerine kadar' bir diğeri: 'Ağzına kadar' dedi. İbn Ömer (r.a.): (Kulak memesinden ağıza doğru eliyle bir hat çizerek) ikisinin de eşit olduğunu görüyorum" dedi.

Hayseme, Abdullah'ın şöyle dediğini bildirdi: "Kıyamet günü yeryüzünün hepsi adeta ateş kesilir. Ötesinde ise Cennet bulunur. İnsanlar, onun hurilerini ve kadehlerini görürler. Abdullah'ın canı, kudretinin elinde bulunan Allah'a yemin ederim ki, kendisine hesap dokunmadığı halde bir kişi o kadar ter döker ki, döktüğü ter kendi boyunca yeryüzüne yayılır. Sonra bu ter burnuna kadar yükselir." Abdullah'a sordular: "Bu neden ileri gelir ya Eba Abdurrahman?" Abdullah: "İnsanların çektiği sıkıntıyı görmesinden" cevabını verdi.

İbn Ömer (r.a.)'den, Reslilullah (s.a.v.)'in şöyle buyurduğu nakledildi: "Kişi Kıyamet günü, duruşmanın uzunluğundan dolayı kulaklarının ortasına kadar ter sızıntısının denizi içerisinde ayakta dikilir." Yine Hz. Peygamber (s.a.v.)'den naklen Abdullah'ın şöyle dediği rivayet edilmiştir: "O günün uzunca bekleyişinden, Kıyamet günü ter, kafiri ağzının hizasından gemleyecek derecede kaplar. Öyle ki, 'Ya Rabbi' ateşe göndermek bile olsa beni rahatlat' diye yalvarır."

Hiç şüphesiz sen de onlardan birisin. Kederinle baş başa kalmış, ter kaplamış ve gam bürümüş, şiddetli ter, korku ve ürküntüden nefesin daralıp bunalmış bir halde kendini düşün! İnsanlar da seninle birlikte saadet veya mutsuzluk yurduna gönderecek hükmün verilmesini beklerler.

Herkes Canının Derdine Düşer

Nihayet, senin ve diğer yaratıkların meşakkati doruğa ulaşır. Konuşmadan ve işlerine bakılmadan uzun uzun beklerler. Üç yüz sene hiç konuşmadan, bir lokma yemek yemeden bir yudum su içmeden, yüzlerine bir tek hoş esinti ve serin meltem değmeden, bu bekleyiş ve ayakta dikilişten doğan çekilmez ve katlanılmaz derecedeki yorgunluğu giderici bir an bile istirahat etmeden beklemelerini ne zannedersin?

Rivayet edilmiştir ki: "*O gün insanlar, âlemlerin Rabbinin huzurunda duracaklar*" (el-Mutaffifin Süresı: 6) ayetini okudu ve şu açıklamayı yaptı: 'Üç yüz sene

kadar duracaklar." Yine o, Hasan-ı Basri'den şöyle duyduğunu söyledi: "Uzunluğu elli bin sene olan bir zaman, ayaklarının üzerinde Aziz ve Celil olan Allah'ın huzurunda ayakta dikilen insanların halini ne zannedersin?' Onlar orada ne bir şey yemişler ve ne de bir şey içmişlerdir. Öyle ki susuzluktan boyunları incelmiş. Açlıktan içleri yanmış. Bu onları ateşe sevk etmiş de sıcağı yaklaşmış ve esinlisi şiddetlenmiş, yaklaşan kızgın bir pınardan sulanmışlardır.

Peygamberlere Müracaat

Onların meşakkat ve bitkinliği takat getiremeyecekleri bir dereceye varınca, onlar, Mevla'nın yanında değerli olan ve kendilerine o hal ve durumlarında rahat etmeleri için şefaat edecek kimseleri aramak üzere birbirleriyle konuşurlar. Bu durumdan kurtulup Cennete veya Cehenneme sevk edilmelerini isterler.

Önce Âdem ve Nuh'a, sonra İbrahim'e, İbrahim'den sonra da Musa ve İsa'ya başvurup yardım isterler. Hepsi de onlara şöyle derler: "Rabbimiz bugün öyle bir gazaba gelmiştir ki, böylesine ne bugünden önce gazaplanmış, ne de bundan sonra bu kadar gazaplanır." Hepsi de bu şekilde kudret ve celal sahibi Rablerinin gazabının şiddetini ifade eder ve kendi kendileriyle meşgul olduklarını şöyle dile getirirler: "Nefs., nefs'ı (kendi canım, kendi canım)" Bizzat kendi canlarının derdiyle meşguliyet, kendi derileri ve kurtuluş kaygıları onları şefaat için Rablerine başvurmaktan alıkoyar. Aziz ve Celil olan Allah şöyle buyuru yor: "*O gün herkes gelip kendi canını kurtarmak için uğraşır*." (Nahl Suresi, III) Yaratıklardan hiçbirini düşünmez.

Yaratıklar topluca çağrışırlarken, her biri canının derdine düşüp "Nefs nefs.'" diye bağırırken seslerini bir tahayyül et' "Nefs nefs." sözünden başka bir şey duyamazsın. O gün ne korkunç bir gündür! Sen de onlarla birlikte sadece kendini düşündüğünü ve Rabbinin azab ve cezasından kurtulmaya çalıştığını haykınrsın.

Allah katındaki değerlerine ve yüksek makamlarına rağmen Adem Safiyullah, İbrahim Halilullah, Musa Kelimullah, İsa Ruhuilah ve Kelimetullah'tan herbirinin Rabbinin şiddetli gazabından korkarak: "Nefs nefs"" diye seslendiği bir günü ne zannedersin!?! O günkü korkun, telaşın, üzüntün ve endişenle kendini onlarla mukayese edebilir misin?

Büyük Şefaat

Nihayet, mahlukat onların kendi canlarının derdine düştüğünü görerek şefaatlerinden ümitkesince Hz. Muhammed (s.a.v.)'e gelirler. Rableri nezdinde şefaat etmesini dilerler. O da kendilerine bu konuda müsbet cevap verir. Sonra Aziz ve Celil olan Rabbinin huzuruna çıkarak izin ister. Kendisine izin verilir. Sonra Rabbi için secdeye kapanır. Sonra O'na layık şekilde hamd ve senalar eder. Bütün bunlar senin ve tüm mahlukatın duyacağı şekilde cereyan eder. Nihayet Rabbi, onların biran evvel huzura arzedilmesi ve işlerine bakılması konusundaki dileğini kabul eder.

Peygamberlerin Korkusu

O anda Aziz ve Celil olan Allah, yolunun davetçileri ve kullarına karşı delilleri oldukları için mahlûkatın en değerlileri ve kendisine en yakınları olan peygamberlere yönelerek, kendilerini kullarına ne ile gönderdiğini ve kullarının kendilerine ne cevap verdiğini sorarak buyurur: "Size ne cevap verildi?" Onlar da düşünüp hatırlayan değil şaşırıp unutan akıllarıyla: "Hiçbir bilgimiz yok. Şüphesiz ki gaybleri bilen yalnız sensin!" (Maide Süresi: 109)

Bu ne büyük korku ki, Allah'a olan yakınlıkları ve katındaki değerlerine rağmen peygamberlerde öyle bir noktaya varmış ki akıllarını şaşırtmış da, ümmetlerinin kendilerine ne cevap verdiğini dahi bilemez hale getirmiştir!

Ebü'I-Hasan ed-Dimeşki'nin şöyle dediği rivayet edilmiştir: "Ebu Kurre el-Ezdi'ye dedim ki: 'İnsanların kalbi Kıyamet gününün dehşetli hallerine nasıl dayanır?" Dedi ki: "Onlar yeniden diriltildiğinde buna güç yetirecek bir yapıda yaratılırlar" Ebü'l-Hasan dedi ki: "İshak bin Halel'e Yüce Allah'ın peygamberlerine söylediği: "Size ne cevap verildi?" (sorusuna) onların: "Bilmiyoruz" (Maide: 109) sözünü sordum ve onlar dünyada kendilerine ne cevap verildiğini bilmiyorlar mı?' dedim. Dedi ki: "Kendilerine bu soru yöneltildiğinde duydukları heybetin büyüklüğünden akılları şaşar ve dünyada kendilerine ne cevap verildiğini bilemezler. Dolayısıyla doğru söylüyorlar. Nihayet kendilerine gelirler ve dünyada kendilerine nasıl cevap verildiğini hatırlarlar."

Ebu'I-Hasan "Bu cevabı Ebu Süleyman'a naklettim. O: 'İshak doğru söylemiş. Peygamberler o andaki sözlerinde doğrudurlar. Nihayet kendilerine gelince, kendilerine ne cevap verildiğini hatırlarlar." dedi. Ebu Süleyman dedi ki: "Birinin, arkadaşına: 'Benimle senin aranda Sırat vardır' dediğini duyduğunda bil ki o Sıratı tanımıyor. Eğer tanısaydı, Sıratta bir kimseye takılmayı veya birinin kendisine takılmasını istemezdi"

Kıyametin Manzarası ve Tekvir Suresi

"Allah'ın, peygamberleri toplayıp da: *'Size ne cevap verildi?' dediği gün ...* " (Maide: 109) ayeti hakkında Mücahidin şöyle dediği nakledildi: "Onlar korkarlar ve: 'Bizim hiçbir bilgimiz yok' derler." Yine "O *gün her ümmeti diz çökmüş görürsün"* (Casiye: 28) ayeti hakkında şöyle dediği bildirildi: "Yani, diz üstü sürünerek... " Mücahit devamla şunları söyledi: Abdullah'ın şöyle dediğini duydum: 'Hz. Peygamber (s.a.v.) buyurdu ki: "Sizi mahşerde Cehennemin korkusundan diz çökmüş olarak görür gibiyim." Yine Mücahit dedi ki: "Abdullah bin Ömer (r.a.)'ın şöyle dediğini işittim: 'Hz. Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu: 'Kıyamet gününün manzarasına bakmak isteyen, "*Güneş katlanıp dürüldüğünde ... "* (Tekvir Suresi: 1) suresini okusun." Amr bin Zerr'in şöyle dediği bildirildi: "Sabahleyin hayır aramak üzere çıkan kişi, hayır bulur. Gözlerinizin yaşarmamasını ve kalplerinizin katılığını bana mı yüklüyorsunuz? Eğer bugün size Allah'ın Kitabından bir öğüt dinletmezsem, O zaman su

çu bana yükleyin." Beni dinleyiniz' O bekleyişte onlar arasında senin halin ne olacak?! Onların maruz kaldığı korku ve dehşete; hatta kalbin güç yetiremeyecek, vücudun kaldıramayacak kadar büyüğüne senin de maruz kalacağını biliyor musun? İşte görüyorsun, o durakta peygamberlerin bile akılları şaşmış. Sen ise, asi, günahkâr ve Rabbinin hoşlanmadığı işlere devam edip dururken aklın ne hale gelir ve halin nice olur?

En Yakın Akrabalar Bile Birbirinden Kaçar

O korku, dehşet, titreme, yalnızlık ve şaşkınlıktan dolayı evlat, baba, kardeş, eş ve akrabaların senden kaçtıkları, senin de hepsinden kaçtığın o anı düşün! Nasıl da birbirinizi yüz üstü ve yardımsız bırakırsınız! Eğer o günün büyük korkusu olmasaydı, annenden, babandan, eşinden, çocuklarından ve kardeşinden kaçman mertlik ve vefakârlık sayılmazdı. Fakat tehlike büyüktür, korku şiddetlidir. Bu yüzden ne sen onlardan kaçtığından dolayı kınanırsın ne de onlar kınanırlar.

Neden diğer insanlardan değil de özellikle bunlardan kaçıyorsun? Onlara kızdığından dolayı mı? Nasıl onlara kızarsın veya onlar sana kızarlar ki? Öyleyse neden özellikle onlar dan kaçıyorsun? Kızdığından mı? Oysa onlar, dünyada iken candaşların, gözünün nurları ve gönlünün sürurlarıydılar. Fakat onlardan birinin sende bir hakkı bulunup da yakana yapışarak Aziz ve Celil olan Rabbinin huzurunda seninle hesaplaşmasından korkarsın. Sonra belki de davayı kazanır da, kurtuluş ümidin olan iyiliklerinden kendisine verilir. Böylece sevaplarından ayrılır ve bu yüzden de Cehenneme girersin.

Cehennemden Bir Boyun Uzanır

Sen bu halde iken, birden Cehennemden bir boyun çıkıp yükselir ve açık bir dil ile, yaratıklar içerisinden hesapsız olarak yakalamakla görevlendirildiği kimseleri haykırır. Sonra bu boyun yönelip gelir ve kuşun yem tanelerini topladığı gibi onları toplar, üzerlerine kapanarak ateşe atar ve ateş de onları yutar. Sonra onlarla birlikte Cehennem in içinde gizlenir.

İşte onlara bu yapılacak. Sonra bir münadi şöyle seslenir: "Mahşer ahalisi, kimin ikrama layık olduğunu görecektir. Her hal ve durumda Allah'a hamdedenler ayağa kalksın"' Onlar ayağa kalkarak Cennete doğru seğirtirler.

Hesapsız Cennete Girenler

Sonra geceleyin kalkıp ibadet edenlere de aynı şey yapılır. Sonra, dünyanın ticaret ve alışverişi kendilerini Mevla'yı anmaktan alıkoymayanlara da böyle yapılır. Nihayet Cen-

netlik ve Cehennemliklerden bu gruplar (hesapsız olarak) girecekleri yere girdikten sonra, amel sahifeleri uçuşur, insanların sağ veya sol ellerine düşer ve mizanlar kurulur. Onca büyüklüğüyle kurulmuş mizanı düşün! Kalbin ürperti içerisinde defterinin sağına mı yoksa soluna mı, düşeceğini beklerken, defterlerin uçuşmasını bir tasavvur et!

Üç Yerde Kimse Kimseyi Hatırlamaz

Hasan-ı Basri'nin şöyle dediği rivayet edilmiştir: "Hz. Peygamber (s.a.v.)'in başı Hz. Aişe (r.a.)'nın kucağındaydı. Derken uykuya daldı. Hz. Aişe (r.a.) Ahireti hatırlayarak ağladı. Gözünden akan yaşlar Hz. Peygamber (s.a.v.)'in mübarek yanakları üzerine damladı. Resulullah (s.a.v) bu gözyaşlarıyla uyandı. Başını kaldırdı ve: ('Niye ağlıyorsun, ey Aişe?') diye sordu. Hz. Aişe: ('Ey Allah'ın Resulü, Ahireti hatırladım da ... Acaba Kıyamet günü yakınlarınızı hatırlar mısınız?') dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu: 'Canım kudretinin elinde bulunan Allah' a yemin ederim ki, şu üç yerde kişi kendisinden başka hiç kimseyi hatırlamaz: Teraziler kurulup insanların amelleri tartıldığı zaman iyilik kefesinin hafif mi, yoksa ağır mı geldiğini öğreninceye kadar. Amel sahifeleri dağıtıldığı zaman, sağ elinden mi, yoksa sol elinden mi verildiğini bilinceye kadar. Bir de Sırat yanında."

Enes bin Malik'ten rivayet edilmiştir: "Kıyamet günü insanoğlu getirilip mizanın iki kefesi arasında durdurulur ve bir melek kendisi için görevlendirilir. Eğer terazisinin sevap kefesi ağır basarsa, görevli melek bütün mahlukatın duyacağı bir sesle şöyle seslenir: ('Falan oğlu falan bir daha ebediyen mutsuz olmayacağı bir saadete ermiştir!')

Eğer, terazisinin sevap kefesi hafif gelirse, bu defa de aynı melek, bütün mahlûkatın işiteceği bir sesle şöyle seslenir: ('Falan oğlu falan, bir daha hiç mutlu olmayacak bir şekavete uğramıştır!') İşte sen yaratıklarla birlikte ayakta dikilirken birden bire meleğe bakarsın ki, ona zebanileri getirmesi emredilmiştir. Hemen ellerinde demir tokmaklar ve üzerlerinde ateşten elbiselerle gelirler. Sen onları görünce korkarsın, dehşet ve heybetten yüreğin uçacak gibi olur.

Adın Okunur

Sen bu halde iken, birden bire yüksek sesle adın okunur. Gelmiş geçmiş bütün mahlûkatın huzurunda isminle şöyle çağırılırsın:

"Nerede falan oğlu falan? Aziz ve Celil olan Allah'a takdim edilmeye gel!" Zaten melekler seni almak için görevlendirilmiş. Nihayet seni Rabbine yaklaştırırlar. Söz konusu çağrıyla istenenin sen olduğunu bildikleri için isim benzerliğinin bulunması kendilerini şaşırtmaz.

Talha bin Amr bize haber verdi ki: Bana İbn Ebi Rabah şöyle dedi: Ey Talha! Senin ismin ve benim ismim gibi kim bilir ne kadar çok isim vardır? Kıyamet günü: "Ey falan" dendiğinde hemen kastedilen kişi kalkar. Başkası kalkmaz. Çünkü kalbine sen olduğuna

dair bilgi doğmuştur. Hemen ayağa fırlarsın. Bütün vücudun titrer. Organların çırpınır. Rengin uçar. Korkan, ürken ve titreyen yüreğin göğsüne küt küt vurur. Seni almakla görevli melekleri görünce, seni müthiş bir ıstırap, titreme ve korku tutar. Kullar içerisinde çağrılanın senden başkası olmadığını çok iyi bilirsin. Melekler ellerini sana uzatır, seni kıskıvrak yakalarlar. Sonra uysal hayvanların çekilmesi gibi seni çeker götürürler. Aziz ve Celil olan Allah'a arz edilmek ve O'nun huzurunda durup dikilmek üzere sürükleyerek safların arasından geçirirler. Sen aralarından Rabbine doğru çekilip götürülürken bütün yaratıklar, gözlerini sana dikmişlerdir.

Ulu Divan

Kalbin titreyerek, ıstırap ve ürpertiyle huzurda durduğun anı bir düşün! Seni yakaladıkları zaman elleriyle pazularını tutuşlarını ve o anda avuçlarının sertliğini bir düşün' Elleriyle kıskıvrak yakalanışını ve safların arasından geçirilişini bir düşün! Kalbin uçar, gönlün yerinden fırlar gibidir. Yine ellerinde bulunuşunu, bu şekilde seni Rahman olan Allah'ın arşına kadar götürerek, ellerinden fırlatışlarını ve Allah'ın ulu kelamıyla seni çağırmasını bir düşün' "Ey Adem oğlu, yaklaş bana!" Nurunun içine kaybolmuşsun. Çırpınan, hüzünlü, ürperen ve korku dolu bir gönül; endişeli, korkulu ve kırık bir göz; uçmuş bir renk ve titreyen mustarip organlarla tıpkı annesinin yeni doğurduğu küçük yavru gibi, Aziz, Celil, Kebir ve Kerim olan Rabbinin huzurunda durursun.

Amel Sayfası

Elinde, işlediğin hiçbir günahı ve gizlediğin hiçbir sırrı bırakmayıp hepsini içeren yazılı bir sayfa titremektedir. Sen içindekileri yorgun bir dil, geçersiz bir delil ve kırık bir gönül ile okursun. Hala sana ihsanda bulunan ve kusurlarını örtmeye devam eden Mevla' dan utanç ve korkun acaba ne derecededir?'

İşlediğin çirkin fiillerinden ve büyük günahlarından seni sorguya çektiği zaman ne dille cevap verirsin? Yarın O'nun huzurunda hangi ayakla dursun? Hangi gözle O'na bakarsın? Hangi yürekle O'nun ulu ve yüce sözlerine, sorgulama ve azarlamasına dayanabilirsin? Küçücük vücudunla, titreyen organlarınla ve çarpıntılı yüreğinle kendini bir tahayyül eti Günahlarını hatırlatıp kötülüklerini ortaya döken ve seni durdurup gizlediklerini bir bir itiraf ettiren kelamını işitmektesin. Bu haldeki durumunu ve bin bir tehlikenin seni çepeçevre sarışını bir tasavvur et! Kim bilir kaç günahı unutmuşsundur ki Allah onları sana hatırlatmıştır!

Sakladığın kaç gizli sır vardır ki, Allah hepsini açıklayıp ortaya dökmüştür. Kim bilir nefsin isteklerine olan meylin ve gafletin sebebiyle ihlâslı yaptığını ve ifsad edici arızalardan uzak olduğunu zannettiğin nice amelin vardır ki, Allah hepsini geri çevirmiş ve boşa çıkarmıştır.

Son Pişmanlık

Oysa bunlara büyük bir ümit bağlamıştın. Rabbine itaat konusunda gösterdiğin ihmal-

den dolayı kalbinin ne büyük üzüntü ve pişmanlıkları olur! Nihayet her günahı anmak ve her gizliyi ortaya dökmek suretiyle, Allah seni tekrar tekrar sorguya çektiği zaman sıkıntı seni oldukça yorar ve utancın doruk noktaya ulaşır. Çünkü karşındaki en Yüce Sultandır. O'ndan utanıldığı kadar hiç kimseden utanılmaz. Çünkü O, benzeri olmayan Baki, Evvel ve Kadim'dir. İhsan sahibidir. Şefkatlidir. Merhametlidir. Kerimdir. Cömertliğine nihayet yoktur. Nimet, fazı ve kerem sahibidir.

İşte bu sıfatları taşıyan bir Zatın seni sorgulamasını ne sanıyorsun? Emrine olan muhalefetini, gösterdiğin saygısızlık ve hayâsızlığı ve Kendisine kafa tutuşunu bütün açıklığıyla ortaya dökmüştür. Dünyada emirlerine karşı gelişini, sana olan nimetlerini önemsemeyişini ve azametini düşünmeyişini sana hatırlatmasını düşünebiliyor musun?

Nitekim şöyle der: "Ey kulum! Neden bana saygı göstermedin? Neden benden utanmadın? Sana olan ihsanımı hafife mi aldın? Yoksa sana iyilikte bulunmadım mı? Sana nimet vermedim mi? Benim hakkımda seni aldatan nedir? Gençliğini nerede yıprattın? Ömrünü nerede tükettin? Malını nereden kazandın ve nereye harcadın? İlminle ne derece amel ettin?"

Tercümansız Görüşme

Hz. Peygamber şöyle buyurdu: "Hiçbiriniz yoktur ki, âlemlerin Rabbi, arada hiçbir perde ve tercüman bulunmaksızın kendisine soru sormasın."

Adi bin Hatim şöyle demiştir: "Ben Hz. Peygamber (s.a.v.)'in bir konuşmasına şahid oldum. Şöyle buyuruyordu:

"Hiç şüphesiz her biriniz -arada engelleyici hiçbir perde ve meramını ifade edecek hiçbir tercüman bulunmaksızın- Allah'ın huzurunda ayakta dikilecektir. Allah soracak: 'Sana mal vermedim mi?' Kul: 'Evet verdin' diyecek. Allah: 'Sana elçi göndermedi m mi?' diye soracak. Kul: "Evet gönderdin' diyecek. Sonra sağına bakacak Cehennem ateşinden başka bir şey göremeyecek. Soluna bakacak, yine Cehennem ateşinden başka bir şey göremeyecek. Öyleyse, (dünyada sadaka olarak vereceği) bir hurma parçasıyla da olsa ateşten korunsun. Bunu bulamıyorsa, güzel bir sözle bunu yapsın."

Abdullah bin Mes'ud yeminle sözüne başlayarak şöyle dedi: ""Ilah'a yemin ederim ki, sizden hiç kimse yoktur ki, birinizin dolunay ile başbaşa kaldığı gibi Rabbiyle başbaşa kal**masın."**

Ey Ademoğlu Niçin Aldandın?

Sonra Allah ona şöyle buyurur: "Ey Âdemoğlu! Benim hakkımda seni ne aldattı? Ey Âdemoğlu! Bildiğinle ne amel ettin? Ey Âdemoğlu! Peygamberlere ne cevap verdin?" Yine Abdullah bin Mes'ud'dan rivayet edilmiştir ki, o sözüne yeminle başlayarak şöyle dedi: "ValIahi, sizden hiç kimse yoktur ki, birinizin gördüğü dolunay ile başbaşa kaldığı gibi Rabbiyle başbaşa kalmasın. Sonra Allah ona şöyle buyurur: "Ey Adem oğlu! Benim hakkımda

seni ne aldattı? Ey Âdemoğlu! Benim için ne amel işledin? Ey Âdemoğlu! Benden ne kadar hayâ ettin? Ey Âdemoğlu Peygamberlere ne cevap verdin? Ey Âdemoğlu Sana helal olmayana bakarken Ben gözlerinin üzerinde gözcü değil miydim? Sana helal olmayan şeyleri dinlerken Ben, kulakların üzerinde kontrolcü değil miydim? Ey Âdemoğlu! Sana helal olmayan şeyleri söylerken Ben, dilin üzerinde murakıp değil miydim? Sen ellerinle helal olmayan şeyleri tutarken Ben, onların üzerinde gözcü değil miydim? Ayaklarınla sana helal olmayan şeylere giderken Ben onların üzerinde gözetleyici değil miydim? Sana helal olmayan şeylerle kalben ilgilenip dururken Ben, kalbinin üzerinde murakıp değil miydim? Yoksa sana olan yakınlığımı ve sana gücümün yettiğini inkâr mı ettin?"

İki Büyük Olay

Ey Ademoğlu, sen iki büyük olayla kar§ı karşıyasın: Ya Allah seni rahmetiyle karşılayacak, cömertlik ve keremiyle ihsanda bulunacak ya da seni inceden inceye hesaba çekecek ve Cehenneme götürülmeni emredecektir ki, ne kötü dönüş yeridir orası! Mücahidin şöyle dediği rivayet edilmiştir: "Kıyamet günü, kul şu dört şeyden sorguya çekilmedikçe Allah'ın huzurundan adımını bile atamaz: Ömrünü nerede tükettiğinden, ilmiyle ne amel işlediğinden, bedenini nerede yıprattığından, malını nereden kazanıp nereye sarf ettiğinden."

Allah sana olan ihsanını, buna karşılık senin ise O'na muhalefet edişini, O'na karşı hayasızlığını tekrar tekrar ifade ederken, kendinin ve kalbinin halini düşünebiliyor musun? O ne büyük duruşmadır! O ne yüce sorgulayıcıdır! Hiçbir şey Kendisine gizli kalmaz. O'na olan itaatindeki ihmal ve O'na karşı isyanından dolayı içini dolduracak üzüntü, keder ve hasret ne büyüktür! Sende gam, keder ve hayâ doruğa ulaşınca iki durumdan birisi belirir: Ya gazab ya da hoşnutluk ve muhabbet.

Allah diyecek ki: "Ey kulum! Ben bunları dünyada senin için örttüm. Bugün de onları senin için bağışlıyorum. İşte büyük olan günahlarını ve çok olan hatalarını affettim. Az olan iyiliklerini de kabul ettim." Bundan dolayı gönlünü sevinç ve neşe kaplar. Bundan ötürü yüzün ışıl ışıl parlar. Bunu sana söylediği zaman kendini bir düşün!

Af Müjdesinin Verdiği Sevinç

Üzüntüden, sorgulamanın verdiği, utanma ve sıkılmadan ve yaptığın kötü işlerin sayılması karşısında duyduğun sıkıntıdan sonra yüzünde sevincin nur ve aydınlığı parlamaya başlar. Gönlündeki keder ve hüzün neşeye dönüşür. Yüzün açılır, rengin ağanr. Bizzat Cenab-ı Hak'tan, senden razı oluşunu duyduğun anı bir düşün! Gönlün hoplar, sevinç ve sürurla dolar. Neredeyse neşeden ölür ve mutluluktan uçar gibi olursun. Hakkındır da ... Öyle ya! Hangi sevinç, Aziz ve Celil olan Allah'ın rızasından duyulandan daha büyük olabilir? Vallahi, dünyadayken Allah'ın ahirette senden razı olacağını düşünüp sevincinden ölürsen, bu sana çok görülmez. Her ne kadar Ale:-

retteki bu hoşnutluk tam kesin değilse de, bunu umman bile böyle bir sevinç için yeterli.

Öyleyse bir de Allah'tan, senden hoşnut olduğunu bizzat işitip, için güvenle dolsa, endişen tamamen dağılsa, ebedi mutluluğa olan ümit ve emelin kesinleşse, sonsuz, kesintisiz, eksilmez ve şüphe götürmez nimetleri elde ettiğine kesin kanaatin gelse, durumun nasıl olur? Bir de bunu düşün!

Aziz ve Celil olan Allah'ın huzurundasın, sana karşı hoşnutluğu belli olmuş. Kalbin sevinçten uçuyor. Yüzün ağarıyor, parlayıp aydınlanıyor, yaradılışı adeta hal değiştiriyor ve çehren sanki dolunay gibi oluyor. Sonra sen mahlûkatın huzuruna sevinçli bir yüzle çıkıyorsun. Yüzün en mükemmel güzelliğe erişmiş, ışıltısıyla pırıl pırıl bir nur yayılıyor ve sen kitabın sağ elinde, güzellik, nur ve parlaklıkta diğer insanları geçmiş bir durumda iken kendini bir düşün' Kolundan bir melek tutmuş ve herkesin ortasında:
"Bu falan oğlu falan, bir daha asla mutsuz olmayacağı bir saadete ermiştir!" diye seslenir. Rabbin, yaratıkları huzurunda senden hoşnut olduğunu ilan etmiştir. Sana iyi zan besleyenlerin bu zanları gerçekleşmiş, seni itham edenlerin karalamaları boşa çıkmıştır.

İyiliğin Mükafatı

Mahlukatın içerisinde, yarın elde edeceğin bu derece, dünyada iken yaratıklara yaltakçılık yapmaksızın ve onlar gözünde makam-mevki aramaksızın Rabbinin taatiyle meşgul olmanın tam bir karşılığıdır. Tek olan ve ortağı bulunmayan Allah'a karşı davranışlarındaki sadakat ve Rabbine karşı saygı derecesinin bedelidir. Allah, bütün mahlukatın huzurunda sana bu büyük makamı ihsan etmiş, sana olan hoşnutluk ve dostluğunu ilan etmiştir.
Düşün bir kere! Sen yaratıkların saflarını yara yara yürümektesin. Yüzünün nur ve güzelliği, gönlünün sevinç ve neşesiyle amel defterini sağ elinde tutmaktasın. İnsanların gözleri, Allah katında erdiğin lütfa erme hasreti ve büyük bir imrenişle sana çevrilmiş. Bu makamı elde etmek için Allah'a karşı daha büyük bir ümit ve emelle çalışıp çabala! Çünkü O lütfederse buna erebilirsin. Bu, karşı karşıya bulunduğun iki büyük durumdan birisidir.
Safvan bin Mihrez'in şöyle dediği bildirilmiştir: "Ben Abdullah bin Ömer'in elini tutuyordum. Yanına bir adam gelerek: "Allah'ın kul ile özel konuşması konusunda Hz. Peygamber (s.a.v.)'den ne duydun?" diye sordu. Abdullah şu cevabı verdi: "Hz. Peygamber (s.a.v.)'i şöyle buyururken dinledim: "Kıyamet günü Allah mü'mini Kendisine yaklaştırır. Üzerine himaye örtüsünü koyar, onu insanlardan gizler ve şöyle buyurur: 'Ey kulum, falan falan günahını biliyor musun?' Kul: 'Evet ey Rabbim' der. Sonra yin o' 'Ey kulum, falan falan günahını da biliyor musun?' diye sorar. Böylece bütün günahlarını kendisine itiraf ettirir. Kul, içinden helak olduğunu düşünür. O sırada Allah şöyle buyurur: 'Dünyada bunları senin için örttüm. Bugün de onları senin için bağışladım.' Sonra da iyilik defteri kendisine verilir. "

Allah'ın Gazab Ettikleri

Kafir ve münafıklara gelince, hazır bulunan melekler onlar için şöyle derler: *"İşte bun*lar Rablerine *karşı* Yalan *söyleyenlerdir.* Bilin *ki,* Allah'ın *laneti zalimlerin* üzerinedir." (Hud **Suresi: 18)**

Abdullah bin Ömer Kabe'yi tavaf ederken bir adam karşısına çıktı ve: "Ey Abdurrahman'ın babası! Allah'ın kul ile yalnız konu§ması konusunu Hz. Peygamber (s.a.v.)'den nasıl duydun?" diye sordu. Abdullah yukarıdaki rivayetin benzeriyle cevap verdi. Said der ki: Katade şöyle dedi: "O gün üzülüp de üzüntüsü bir tek yaratığa bile gizli kalan hiç kimse yoktur."

İbn Mes'ud' dan şöyle dediği rivayet edilmiştir: "Allah Kıyamet günü mü'min kulunun üzerine himaye perdesini yayar. Elini sırtına uzatıp şöyle buyurur: 'Ey Ademoğlu! Şu senin falan falan gün işlediğin iyiliğindir, onu kabul ettim. Şu da senin falan falan gün işlediğin günahındır; onu da bağışladım.' Bunun üzerine o kul hemen secdeye kapanır. Halk da: 'Defterinde (veya kitabında) iyilikten başka ameli bulunmayan şu salih kula ne mutlu" derler."

Abdullah bin Hanzala'nın da şöyle dediği rivayet edilmiştir: "Şüphesiz Allah Kıyamet günü kulunu huzurunda durdurur, amel sahifesindeki kötülüklerini açıklar ve ona: 'Sen şunu yaptın mı? diye sorar. O kul: 'Evet ey Rabbim,' der. Bunun üzerine Allah: 'Bugün onunla seni rezil rüsva etmeyeceğim. Seni bağışladım' buyurur. Bunun üzerine o kul, Kıyamet gününün rüsvaylığından kurtulduğu o anda: "Gelin kitabımı kuyun, Şüphesiz ben hesabıma kavuşacağımı umuyordum' der."

Başka bir durum da Rabbinin sana şöyle buyurmasıdır: "Kulum, ben sana kızgınım. Lanetim üzerine olsun. İşlediğin büyük günahlarını senin için asla bağışlamayacağım. Yaptığın iyilikleri asla kabul etmeyeceğim. Bunu sana bazı büyük günahlarını gösterip şöyle sorduğu zaman söyler: "Bunları biliyor musun?" Sen: **"İzzetine yemin ederim ki, evet!" diye cevap verirsin.** Bunun üzerine sana gazap eder ve: "İzzetime yemin ederim ki, onları Benden kurtaramazsın" buyurur. Arkasından zebanileri çağırarak şu emri verir: "Alın şunu!" Ulu sözü, heybet ve celaliyle bunu söylerken Aziz ve Celil olan AlIah'l ne zannediyorsun?

Düşün bir kere, Allah seni affetmezse, sen izzet ve kudret sahibi Allah'tan gazabını işitmiş ve O seni, aşağılatıcı ve kuvvetli pençeleriyle zebanilere havale etmişken, sen ensen ve boynunda onların pençelerinin şiddetli dokunuşundan başka bir şey duymazsın. Sen zebanilerin elinde, yüzün kara olarak Cehenneme götürülürken, helak olduğuna kesin olarak inanmış ve perişan bir vaziyette Cehenneme doğru sürüklenirken kendini bir tahayyül et! Kararmış yüzünle, kitabın sol elinde, yaratıkların arasından feryat ve figan ederek geçip gidiyorsun. Melek de kolundan tutmuş şöyle sesleniyor: "Bu falan oğlu falan öyle bir mutsuzluğa çarptı ki, bundan böyle asla mutluluk yüzü göremeyecektirı" Allah seni gazap ve öfkesiyle teşhir etmiştir. Mahlukatına rezil ve rüsvay olmuşsundur. Senin hakkında iyi

düşünenlerin bu düşüncesi boşa çıkmış, hakkında kötü zan besleyenıerin bu zanları gerçekleşmiştir.

Gösterişin Cezası

Belki de Allah sana bunu, dünyada iken Kendi katındaki makam *ve* dereceni kaybetme pahasına kulları nezdinde makam *ve* mevki arayarak O'na olan itaat *ve* ibadetinde yapmacık davranışın yüzünden yapmıştır. Böylece seni, davranışlarında Kendisine tercih ettiğin kimseler yanında. rezil etmiştir. Çünkü sen, Allah'ın övgüsü yerine, Allah'a olan ibadet *ve* taat konusunda o kulların övgüsü ne razı olup memnun olmuştun. Bir o durumu düşün bir de bunu' Bu tehlikeyi hatırla' İki durumdan hangisinin seni yücelteceğini ve iki durumdan hangisinin senin için hazırlandığını dikkatle düşün!

Ka'b'ın şöyle dediği rivayet edilmiştir: "Bir kişinin Cehenneme götürülmesi emredilir edilmez, yüz bin melek üzerine birden hücum eder." Ebu Abdullah dedi ki: "Bana şöyle bir bilgi ulaştı: Kul Allah'ın huzurunda durdurulup da beklemesi uzayınca melekler şöyle derler: 'Allah'ın lanetine uğrayası kul' Aziz ve Celil olan Allah'a bu kadar çok mu karşı geldin? Oysa dünyada güzel bir dış görünüş sergiliyordun" Ebu Abdullah sözlerine devamla şöyle dedi: "Kim ki Allah'ın sevmediği işlerle kendini insanlara sevdirmeye çalışır ve Allahın hoşlanmadığ, şeylerle O'na kafa tutarsa, o kimse izzet ve celiıl sahibi Allah'a, kendisine hiddet ve gazab etmiş olarak kavuşur."

SI RAT

Sıratın Mahiyeti

Bütün incelik ve kayganlığıyla Cehennemin üzerine uzatılmış *ve* altında da Cehennem, dalgalarıyla çırpınıp dururken gözünü kaldırıp Sırat köprüsüne baktığında yüreğine dolacak korkuyu bir düşün' Bu ne müthiş *ve* korkunç manzara' Üzerinden geçeceğini kesin olarak biliyor, altındaki Cehennemin karanlığına bakıyorsun. Ateş dalgalarının hışırtısını ve ta derinden kabarışının gürültüsünü işitiyorsun. Melekler sesleniyor: "Rabbimiz, bunun üzerinden kimi geçirmek istiyorsun?" Yine sesleniyorlar: "Rabbimiz, Rabbimiz! Sen kurtar! Sen kurtar!'' Onca korkunç manzarasıyla ona bakıp dururken birden şöyle seslenilir: "Çıkın köprüye'" Birden bire senin ve mahlukatın ayağı altından değişmek üzere toprağın yükselişini hissedersin. Sonra yer, başka bir yere dönüşür. Bütün mahlukat adeta bembeyaz gümüşten bir zemin üzerinde yayılmışlardır.

Sonra sen bütün dehşetiyle köprüye bakarken sana ve seninle birlikte herkese şöyle denilir: "Çıkın köprüye'" Sana "Köprüye çık" denildiği andaki yüreğinin çırpınış ve korkusunu bir düşün' Korku ve endişeden aklın uç-

muştur. Sonra köprüye çıkmak için iki ayağından birini kaldırırsın. Ayağının altıyla onun keskinlik ve inceliğini hissedersin. Korkudan yüreğin ağızına gelir. Sonra diğer ayağını üzerine koyar, doğrulursun. Şimdi tam olarak köprünün üzerindesin.

Sıratta Günah Yükü

Sırtında taşıdığın günah yükün gittikçe ağırlaşmaktadır. Kalbin uçacak gibi olmasına rağmen köprüde yürümeye başladın, nihayet zirveye ulaştın. Sonra köprünün sallanmasıyla aşağıya doğru kaymaya başladın. Aşağıda Cehennem in kaynaması bütün insanlan bir ıstıraba sürüklemiştir. Önünden ve arkandan insanlar peşi peşine Cehenneme yuvarlanmaktadırlar.

Acz ve zaafına rağmen köprü üzerindeki halini bir düşün! Önünden ve arkandan ayakları kayan erkek ve kadınlara bakmaktasın. Başları önlerine eğik, ayaklan köprünün üzerinde ... Melekler bazı erkeklerin sakallarından, bir kısım kadınların ise perçemlerinden yakalamaktadır. Bazılarının boynunda da halkalar vardır.

Yükselen Kıvılcımlar

Cehennem ateşi, onları yakalamak için azdıkça azmakta, coşup kaynamakta ve tepelerinin hizasına kadar kıvılcımlar saçmaktadır. Melekler onlara kancalar atip çekmekte, ateş onların arzu ve hasretiyle kükreyip haykırmaktadır. Ateşin kıvılcımları insanların taa başlarına kadar sıçrayıp yetişmekte ve onları Cehennemin içine kadar çekmektedir. İnsanlar kurtuluşlarından ümit kesmiş vaziyette feryat ve figan etmektedir. Alevlerin ta tepelerine kadar çıkmasından aşağıya yuvarlanmakta ve "Mahvolduk! Helak olduk!" diye bağırmaktadırlar. Sen de, "ayaklarım kayar, köprüden aşağıya uçarım, düşüp vücudum paramparça olur, ayaklarım köprünün üzerinden kesilip havalanırım" korku ve endişesi içerisinde onlara bakmaktasın.

Sıratta Halimiz Ne Olur?

Bu hali sakin bir kafayla ve güçsüz bedenine acıyarak düşün! Köprünün üzerinden rahat geçmek için daha dünyada iken günah yükünü hafjflet. Hiç şüphesiz Kıyamet gününün tehlikeleri, onları dünyada iken akıllarıyla düşünen, onlardan kurtuluşa çok büyük önem veren, kalbierine Ahiretteki kurtuluşun ağır yükünü yükleyen, o kurtulabilme korkusunu yüreklerinde taşıyan Allah dostları için hafifletilir. Bu özelliklerinden dolayı Mevlaları, Kıyamet günü bunları üzerlerinden hafifletir.

Öyleyse sen de bunları sürekli olarak göz önüne getir, bunların korku ve kaygısını kafa ndan bir an olsun çıkarma ki, Allah da böylece sana hafifletip kolaylaştırsın. Çünkü Allah zatına yemin ederek, dostlarına hem dünyadaki hem de Ahiretteki korkuyu tattırmayacağına söz vermiştir.

CEHENNEM

Ya Sırattan Düşersen ...

Şiddetli korku ve zayıf bedeninle Sırat köprüsünün üzerinden geçişini düşün! Eğer gazaba uğramış ve affedilmemişsen, birden bire ayağının Sırattan kaydığını görürsün. Eğer Allah seni affetmezse, ayağının Sırattan kayacağı anki halini düşün! O anda kendi kendine, "Ebediyyen mahvolup gittim!" dersin. "İşte korkup endişe ettiğim başıma geldi." dersin. Aklın uçar. Sonra diğer ayağın da kayar. Baş aşağı düşersin. Ayakların Sıraltan kesilmiştir. Demir kancaların deri ve etlerine saplanmasından başka bir şey hissetmezsin. Bunlarla ateşe doğru çekilirsin. Ateş üzerine hücum eder.

Cehennem, Mevlasının gazabından dolayı öfkesi kabarmış bir haldedir. Ateş seni çektikçe sen Sırattan aşağıya doğru uçarsın. Ateşin hararetini hissettiğirı anda, "Mahvoldulm'" "Helak oldum'" diye feryat edersin. Pişmanlık ve teessüf bütün kalbini kaplamıştır. Daha ölmeden önce ve dünyadayken Aziz ve Celil olan Allah'ı razı etmeyi, hoşlanmadığı her şeyden de el çekmeyi ve böylece seni affetmesini boş yere temenni edersin.

Nihayet sen ateşin ortasına varınca, alevleriyle üzerine tamamen kapanır. Yüreğinin hasret ve pişmanlık ateşi doruk noktaya ulaşmıştır. Sen cenemme atıldığın anda şişersin. Sen yüzükoyun Cehenneme yuvarlanıp feryat ve figan ederken Aziz ve Celil olan Allah Cehenneme "Doldun mu?" diye seslenir. Sen hem Cenab-ı Hakk'ın seslenişini, hem de Cehennemin şu cevabını işitirsin: "Daha var mı?" (Kaf Suresi: 30) Sen ateşin içinde iken, alevleri vücudunu sararken ve yaraları bedenini kaplarken Yüce Allah:

"Boş yerin, var mı?" der. Sonra çok geçmeden vücudun akar, etlerin dökülür, sadece kemiklerin kalır. Sonra ateş içine salıverilir. Orada ne varsa hepsini yer bitirir. Sen feryat edip ateş de ciğerlerinin içine girerken, o ciğerlerinin halini düşün! Sen ağlayıp pişmanlığını haykırdığın halde bile artık sana acınmaz. Bir daha günaha dönmeyeceğim diye söz versen bile artık tevben kabul edilmez ve feryadına cevap verilmez.

Cehennemin İçeceği

Orada kalışın uzamışken halini bir düşün! Azap şiddetlenerek devam eder. Sıkıntı zirveye ulaşır. Susuzluğun şiddetlenir. Dünyadaki içecekleri hatırlarsın. Cehenneme sığınırsın. Sana azap vermekle görevli meleğin elinden kabı alırsın. Eline alır almaz altında avucun yanar. Hararetinden ve kızgınlığından elin parçalanıp etleri dökülür. Sonra o kabı ağzına yaklaştırırsın. Yüzün kavrulur. Sonra yudumlamaya çalışırken boğazının derisini sayar. Karnına ulaşınca iç organlarını parçalar.

Sen feryat ve figan edersin. O anda dünya içeceklerini, onların soğukluk ve lezzetini hatırlarsın. Sonra hararetini dindirmek ister ve dünyada alıştığın gibi yıkanmak ve suya dalmak suretiyle serinlemek maksadıyla hamim (kızgın su) havuzlarına koşarsın. Kızgın suya dalınca, tepeden tırnağa bütün bedeninin derisi soyulur. Daha hafif olur ümidiyle bir daha ateşe koşarsın. Sonra yine ateşin yangını sana şiddetli gelince kaynar suya geri dönersin. Böylece ateşle kaynar su arasında mekik dokursun.

Ateşin harareti son dereceye ulaşmıştır. Sen ise bir ferahlık ararsın. Kaynar su ile ateş arasında da bir ferahlık duyamazsın. Serinlik istersin ama asla bulamazsın. Sıkıntı, susuzluk ve yorgunluk dayanılmaz dereceye varınca Cennetleri hatırlarsın. Aziz ve Celil olan Allah'ın yakınlığını ve Cennet nimetlerini kaybetmekten gelen acı bir hüzün ve burukluk kalbinden boğazına doğru tırmanır. Sonra Cennetin içeceklerini, soğuk suyunu ve hoş yaşayışını hatırlarsın. Bunlardan yoksun kalmanın hasreti gönlünü parçalar.

Cevapsız Kalan Feryat

Sonra Cennette baba, anne, kardeş ve benzeri bazı akrabalarının bulunduğunu hatırlarsın, yanık bir kalbden yükselen hüzün dolu bir sesle onlara şöyle seslenirsin: "Ey anneciğim! Ey babacığım! Ey Kardeşim! Ey dayıcığım! Ey amcacığım! Veya ey kız kardeşim! Ne olur bir yudum su! Onlar da sana red cevabı verirler. Böylece ümidini boşa çıkartmaların-

dan ve Aziz ve Celil olan Rabbinin sana olan gazabından dolayı onların da sana öfke duyduklarını görmenin hasret ve üzüntüsünden kalbin parçalanır. Bunun üzerine dünyaya seni geri göndermesi ümit ve dileğiyle hemen feryat ederek Allah'a sığınırsın.

Ne var ki uzun bir süre, sana değer vermediğini göstermek için cevap vermez. Kuşkusuz sesin o' nun nezdinde menfurdur. Makamın O'nun yanında düşüktür. Sonunda Kendisine beslediğin bütün ümit ve emel bağlarını koparan şu sözleriyle sana seslenir: "Sinin orada Benimle konuşmayın!" (Mu'minun Suresi: 108) Sen, susup sinmeni emreden ve senin gibilere cevap verilmeyeceğini belirten O'nun bu ulu seslenişini işitince, adeta ağız ve burnuna gem vurulur. Ruhun bedeninde çıkmakla kalmak arasında tereddütle gider gelir. Göğsünde nefesin daralır. Sesli sesli soluyan ve konuşmaya takat getiremeyen bir ıstırap içinde kalırsın.

Ümitsiz Çırpınış

Sonra Allah ümitsizlik ve hasretini daha da artırmak ister. Senin ve oradaki diğer düşmanlarının üzerine Cehennem kapılarını kapatır. Eğer O seni affetmezse, Cehennem kapısının gıcırdayıp üzerine kapandığını gördüğünde halini düşünebiliyor musun? Üzerlerine Cehennem kapıları kapatılırken gıcırtısını duyduklarında sen ve diğer Cehennem sakinlerinin ümitsizliği ne büyük olacak. Çünkü, Allah'ın kapıları bu şekilde üzerlerine kapatması, hiç kimsenin oradan çıkmaması için olduğunu

anlamışlardır. Ümitsizlikten kalbieri parçalanır. Ümit bağları tamamen kopar. Kendileri için sonsuza dek Allah'ın azabından hiçbir kaçış, kurtuluş ve necat kapısı yoktur. Önlerinde ölümsüz, sonsuz bir hayat, bedenlerinden acısı hiç eksik olmayan bir azap vardır. Yürekleri sürekli olarak yanıp kavrulur. Onlara ebediyen rahatlık ve ferahlık yoktur. Bitmez hüzünler, tükenmez gamlar, onulmaz hastalıklar, çözülmez kelepçeler, sonsuza dek çıkarılmaz bukağılar, ebediyen dinmeyecek susuzluklar, asla bitmeyecek sıkıntılar ve gırtlaklarında duran zakkumdan başka hiçbir şeyle ve hiçbir zaman dayamayacakları açlıklar ...

Allah'ın Rızasını Kaybetme Hasreti

Onlar zakkumun üstüne boğazlarını açması için "Su!" diye imdat isterler de kendilerine verilen kaynar su ciğerlerini parçalar. Aziz ve Celil olan Allah'ın rızasını kaybetme hasreti kalblerine oturur. Allah'ın Cennetteki yakınlığından yoksun kalmanın acısı yüreklerini kanatıp durur. Ağlamalarına acınmaz. Çağrılarına cevap verilmez. Feryatlarına koşulmaz. Pişmanlıkları kabul edilmez. Suçları bağışlanmaz. Aziz ve Celil olan Allah' ın gazabı onların üzerinedir. Onlardan sonsuza dek razı olmaz. Çünkü onlara gazab etmiştir. Allah'ın gözünden düşmüşler ve değerlerini yitirmişlerdir. Bu yüzden de onlardan yüz çevirmiştir.

Aç ve susuz bir halde, Cennet ehlinden yakınlarını çağırdıklarinda hallerini bir görebilseydin? Şöyle yalvarırlar: "Ey Cennetlikler, ey babalar, analar, kardeşler, bacılar! Kabirlerimizden susuz çıktık, Allah'ın huzuruna susuz vardık, susuz bir halde Cehenneme götürülüşümüz emredildi. Bize biraz su veya Allah'ın size rızık olarak verdiklerinden bir şey gönderin!" Cennetlikler onlara "Susun!" diye cevap verirler. Yürekleri bir kez daha hasret ve nedametle dolar. Orada ümitsiz bir halde gidip gelirler. Sonsuza dek yüzleri serin bir meltem görmez. Orada ebediyen ağızları soğuk bir şeye değmez. Hiçbir zaman gözlerine uyku girmez. Onlar sürekli bir azap ve kesintisiz bir horluk içerisindedirier.

Allah Affetmezse

Allah seni affetmezse aynen bu örnekteki gibi olacağını düşün! Azap görenlerin suretlerini bir görebilseydin! Ateş etlerini yiyip tüketmiş, yüz güzelliklerini silip götürmüştür. Vücutları mahvolup gitmiş. Sadece yanmış ve kararmış olarak birbirine ekli kemikler kalmıştır. Zincir ve bukağıları içerisinde endişe ve ıstırap çekmekte, ölüm ve helaklarını feryatla istemekte, çığlıklarla ağlayıp figan etmektedirler.

Onları bu halde görseydin, kötü manzaralarından duyduğun korkudan kalbin erir, pis kokularından vücudun zayıflar, cisimlerinin şiddetli sıcaklığı ve nefeslerinin hararetinden ruhun bedeninde duramazdı. Sen de orada, onlardan biri olarak, kalbinden ümit ve emel parıltısı kaybolup gitmiş, ye's ve ümitsizlik seni kaplamış, acıklı bir haldeki bedenini göz önüne getirerek bir düşün! Acaba halin nice olur? Allah'ın sevip beğenmediği şeylere bak-

manın ceza ve karşılığı olarak iki gözüne ateş dolar ve sen ateşin gözlerini yakarken çıkardığı sesi duyarsın. Ateş kulaklarına nüfuz eder ve sen onun uğultu ve gürültüsünü işitirsin. Ateş seni bürür ve kemiklerinden etlerini silkeler. İçine kadar nüfuz eder ve ciğer ve bağırsaklarını yer bitirir. Kalbini hasret, pişmanlık ve üzüntü kaplar.

Günahlarına Ağla!

Acizliğine karşı merhametin galeyana gelmiş bir halde bunları sakin bir kafayla düşün! Rabbinin sevmediği ve razı olmadığı şeylerden vazgeç. Böylece belki, O da senden razı olur. Aklınla O'na sığın ve günahlarını bağışlamasını dile ki, seni affetsin. Korkusundan ağla ki, sana merhamet edip kusurlarını bağışlasın. Hiç şüphesiz tehlike büyük, bedenin zayıf ve ölüm ise sana çok yakındır. Bunun yanısıra aziz ve celil olan Allah her şeyi bilir, seni görür ve seninle ilgili gizli-açık hiçbir şey O'nun ilminden kaçmaz. Sana gazab, nefret, buğz ve öfkeyle bakmasından sakın. O sana gazab ederse, sen ferahlık ve sevinç yüzü göremezsin.

Allah'ın emirlerine karşı gelmekten uzak dur, O'ndan kork, O'ndan haya et ve yüceliğini an. Seni gözetleyişini hafife alma, seni görmesini küçük görme. Senin üzerinde olan yüce makamını ve seni bilişini ta'zim et. Seni ansızın yakalamadan O'ndan kork ve çekin. Emirlerine muhalefet acısının izlerini görmeli ki, bu muhalefetten ne kadar pişman olduğunu bilsin. O'na karşı gelmekten dolayı üzüntün büyük olsun, gamın şiddetlensin ve bu isyanının ne derece seni üzüntüye boğduğunu görsün. Bunu senden bilip görürse, seni bağışlar ve günahlarından geçer. Aziz ve Celil olan Allah'a hedef olma! Çünkü, ne onun gazabına takalin, ne azabını kaldıracak gücün, ne ikabına katlanacak ve ne de yakınlığından yoksun kalmaya dayanacak sabrın yok. Öyleyse ölümle ona kavuşmadan önce kendini hazırla. Ölümün ansızın geldiğini kabul et ve sana yukarıdan beri anlattıklarımı düşün! Kaldı ki ben sana ölümle ilgili çok az şey söyledim. Bunları, kendi aleyhinde işlediğin suçları ve bu suçlarla hakettiklerini kesin olarak bilip inanan sakin bir kafayla düşün! Dinin hakkında başına gelecek musibeli göz önüne getiri Aziz ve Celil olan Allah üzerinde musibet acısının izlerini görsün. Belki sana merhamet eder, bağışlayıcılığı ve esirgeyiciliğiyle seni affeder.

CENNET

Sıratta Mü'min

Eğer af ve bağış sahibi kimselerden isen, Allah'ın af ve bağış ile sana lütfedeceğini düşün! Sıratın üzerinden geçersin. Yanında nurun, sağında ve önünde koşuyor. Amel defterin sağ elinde. Yüzün pırıl pırıl! Allah'ın huzurundan yüzünün akıyla hesabını vermiş olarak ayrılmış ve senden razı olduğuna kesin kanaat getirmişsin. Abidler grubu ve mültakiler zümresiyle birlikte Sıratın üzerindesin. Melekler: "Ya Rabbi sen koru, Ya Rabbi Sen koru!" diye sesleniyorlar. Bununla birlikte korku ne senin ne de diğer mü'minlerin kalbinden bir an olsun ayrılmaz. Sen çağırırsın, onlar çağırır: "Ey Rabbimiz! Nurumuzu bizim için tamamla, bizi bağışla; çünkü Sen her şeye kadirsin" (Tahrim Süresi: 81) Münafıkları, nurları sönmüş. kalbierini korku kaplamış ve nurlarının tamamlanmasını ve bağıışlanmalarını istedikleri anı bir düşün!

Sıfattan Geçiş Hızı Günah Yükünün Hafifliği Ölçüsünde

Düşün bir kere! Sen korkuyla birlikte hızla geçiyorsun. Sırattan geçiş hızının, günahları-

nın ağırlık veya hafifliğine göre olduğunu göz önüne getir. Köprünün sonuna varmışsm. Gönlünde ümit ağır basmış, vücudunu nur bürümüştür. Henüz Sıratın üzerindeyken Cennetin nimetlerini gözlerinle görüyorsun. Kalbin, Cennete, Allah'ın komşuluğuna ereceğine artık kesin olarak inanmıştır Allah'ın rızasına özlem duyuyorsun, nihayet Sıratın sonuna gelmişsin. Bir ayağını, Cennetin kapısıyla Sıratın ucu arasındaki bölgeye atıyorsun. Attığın ayağın yere basıyor. Henüz diğer ayağın Sıratın üzerinde bulunuyor. Korku ve ümit birlikte kalbini kaplamış ve sana galip gelmişlerken diğer ayağını da atıyorsun. Artık Sıratı bütünüyle geçmişsin. Söz konusu bölgede iki ayağın da iyice yere basmış. Bütün vücudunla köprüden ayrılmış ve onu geride bırakmışsın. Cehennem, üzerinden geçenlerin altında çalkalanıp duruyor.

Sen Sıratın üzerindeki insanlara ve altındaki Cehenneme bakıyorsun. Cehennem öfke ve hiddetle kükreyip homurdanarak Sırattan ayağı kayanın üzerine atılmakta, kafa ve vücutlarını bürümektedir. Allah'ın seni kurtardığı tehlikenin büyüklüğüne dönüp baktığında kalbin sevinçten uçmaktadır. Allah'a hamdedersin. Şükür duyguların bir kat daha artar. Acizliğine rağmen Cehennemden seni kurtarmıştır. Cehennemi ve köprüsünü arkanda bırakmış, Rabbinin komşuluğuna, Cennete doğru gidiyorsun. Sonra güven içerisinde Cennetin kapısına adımını atıyorsun. Kalbin sevinç ve neşe ile dolmuştur. Sevinç ve sürurla yürümeye devam ediyorsun.

Cennetin Kapısına Varış

Tam Cennetin kapısına varınca, kapı bütün güzelliğiyle boy gösterir. Güzellik ve nuruna, Cennet ve surlarının hüsn-ü cemaline bakıyorsun. Sen ve öteki Allah dostları Cennetin kapısına vardığınızda kalbin sevinçten uçar. Neşeli ve sürurlu gönlün Cennete girmeye can atmaktadır. O nurlu kafile arasına katılmış kendini bir düşün! Onlar, kerem ve hoşnutluğuna mazhar olmuş bahtiyarlardır. Çehreleri Allah'ın rızasıyla pırıl pırıldır. Sevinçli, neşeli ve sürurludurlar. Cennetin kapısına, mezannın tozu toprağı, mahşerin harareti ve başından geçenlerin yorgunluğuyla varmışsın. Allah'ın, dostları için hazırladığı pınara ve güzel suyuna bakarsın. Soğukluğuna ve güzelliğine sevinerek içine dalarsın. Çok hoş ve soğuk olarak buluyorsun. Mahşerin bıraktığı üzüntüyü bir anda giderir. Seni her türlü toz ve kirden tertemiz eder. Dokunur dokunmaz hissettiğin güzel suyundan dolayı son derece sevinçlisin. Sıratın hararetinden ve kavurucu sıcağından yeni kurtulmuşsun.

Cennetin kapısına, ateşin, bedeninin bir kısmını kızgın hararetiyle yiyip bitirdiği bazı kimseler de ulaşırlar. Sen de öyle biri olabilirsin. Mahşerin hararetinden, mahlukatın nefeslerinin hararetinden, Sıratın kavurucu meşakkatinden kurtuluşu ne zannedersin?

Bütün bunlardan geçerek Cennetin kapısına kadar varmışsm. Sıratın hararetinden ve kıyametin yakıcı sıcağından sonra vücudun o suyun serinliğine daldığı zaman kalbindeki sevinci bir tahayyül et!

Sen Cennete girmek ve orada ebedi kalmak için temizlenmek üzere yıkandığını bildiğinden dolayı son derece sevinçlisin. Sen ha bire o suda yıkanırsın. Yakındıkça rengin güzellik üstüne güzellik kazanır, vücudunun parlaklık, güzellik ve ferahlığı artar. Sonra o sudan en güzel sürette ve nurun tamamlanmış olarak çıkarsın. O sudan çıkıp mükemmel güzelliğine, yüzünün cemal ve parlaklığına baktığın andaki gönlünün sevincini düşün! Çünkü, sen ancak Rabbinin katına, Cennete girmek için temizlendiğinin kesin farkındasın.

Kötülüklerden Arındıran Pınar

Sonra başka bir pınara yönelip gider ve kaplarından birini eline alırsın. Bakışını bir kabın güzelliğine bir de içeceğin güzelliğine çevirdiğini bir göz önüne getir! Sen bu içeceği ancak, kalbini her türlü kin ve düşmanlıktan temizlemesi ve vücudunun sonsuza dek rahat etmesi için içtiğini bilmektesin. Nihayet kadehi dudağına koyup da içtiğinde tadını hiç bilmediğin ve içmesine alışkın almadığın bir içecek olduğunu görürsün. Ağzından midene doğru süzülür süzülmez, hissettiğin lezzetinden dolayı kalbin sevincinden uçar gibi olur.

Sonra için her türlü hastalık ve kötülükten tertemiz olur. Daha önce içinde bulunup da, seni gam, kaygı, hırs, sıkıntı, öfke ve düşmanlığa doğru çeken her tü.lrlü tabiatlardan göğsünün temizleniş lezzetini hissedersin. O anda içinin temizleniş serinliği ne güzel ve bunun gönlüne sağladığı rahatltk ne hoştur! Nihayet kalb ve beden temizliğin tamamlanıp Allah

dostlarının da seninle birlikte bu temizliği tamamlanınca -ki' Allah seni de onları da görüp bilmektedir- cömert ve merhametli olan Mevlanın, Cennetin meleklerden olan bekçilerine emreder. Onlar sürekli olarak Kendisine itaat etmekte, O'ndan korkmakta, azabından dolayı ürperip titremekte, O'na ta'zim ve teşbih ederek heybet duymakta ve gazabından sakınmaktadırlar. Allah sözü edilen bekçilere, dostları için Cennetin kapılarını açmalarım emreder.

Açılan Cennet Kapıları

Onlar Cennetin avlu ve bahçesinden kapısına doğru hızla ko§arlar. Cennetin kapısına gelirler, kapıları açmak için ellerini uzatırlar. Girmeye artık kesin olarak kanaat getirdiğinden gönlün sevinç ve sürurla dolar. Cennet kapılarının gıcırtısını işitirsin de içini ne§e kaplar, kalbine sevinç hakim olur. Alemlerin Rabbi'nin Cennetinin kapısı kendilerine açılanların sevinci r.e muazzam sevinçtir!

Cennete Giriş

Cennetin kapıları açılinca, güzel kokularımn meltemi ve akar sularının ho§ sesi dalga dalga yayılır. Yüzünü ve bütün bedenini adeta ok§ar durur. Cennetin ho§ rayihaları, keskin rnisk kokusli, kırmızı zaferanı, san kafuru ve g~i anberi, meyvelerinin nefis kokuları, güzelim ağaçları, ok§ayıcı meltemleri her tarafta dolup ta§ar. Bu güzel kokular ve esintiler, koku alma duyunda birbirine karı§u, nihayet beynine ulaşır, hoşluğu kalbini doldurur, oradan da bütün organlarından taşar. Gözünle Cennet köşklerinin güzelliğine, yeşil zümrütten, kırmızı yakuttan, beyaz inciden büyük taşlarla örülmüş binalarına bakarsın. Nuru, parlaklık ve güzelliği her tarafı kaplamıştır. Allah onları berraklık ve parlaklıkta mükemmel yaratmıştır.

Bu ve Cenneteki diğer şeylerin nuru birbirine karışmıştır. Oraya girdiğinde, çok büyük nimetlere ereceğini ve Rabbinin cemalini seyredeceğini bildiğinden, gönlün sevinçle dolarak Allah'ın perdelerine bakarsın. Cennet havalarının ve rüzgarlarının hoş kokusu, manzarasının parlakliği, meltemlerinin tatli rayihası ve ok§ayıcı serinlği bir araya gelmiştir. Bu, yüzüne ilk deyip okşayacak olan güzel esintilerdir.

Nurlu Kafile

Düşün bir kere! Cennete girmekle mesrursun. Kapısının, senin ve seninle birlikte diğer Allah dostları için açıldığını biliyorsun. Sevincin, baktığında gördüğün gözalicı güzelliği, ondan yayılıp gönlüne kadar ulaşan hoş kokusu, yüz ve bedenini okşayan nefis havası ve serin melteminden ileri gelmektedir. Düşün bir kere! Allah sana bütün bu şeyleri ihsan etmiş. Bu manzara karşısında sevincinden ölsen bile sana çok görülmez. Nihayet melekler Cennetin kapısını açınca, senin ve seninle beraber diğer Allah dostlarının yüzüne gülümseyerek sizi karşılarlar. Sonra Allah'ın izzetine yemin ederek yaratıldıkları günden beri ancak bu anda ve sizin için güldüklerini söylerler.

Sonra size "Selamün aleyküm!" diye seslenirler. Mükemmel suretleri ve parlak nurları yanında bir de güzel nağmelerini, hoş sözlerini, tatlı selamlarını bir tasavvur et! Sonra selamlarına şu sözleri de eklerler: *"Tertemiz geldiniz. Artık ebedi kalmak üzere girin buraya!"* (Zümer Suresi: 73) Cennetlikleri, her türlü kir, pas, kin ve sinsilik gibi maddi ve manevi pislikten temiz olmak ve dini ve dünyevi bütün kötülüklerden uzak bulunmakla överler. Sonra Allah adına, O'nun saadet yurdu olan Cennete girmelerine izin verirler. Sonra orada sonsuza dek kalacaklarını bildirerek: *"Tertemiz geldiniz. Artık ebedi kalmak üzere girin buraya!"* **(Zümer Süresi: 73) derler.**

Sen ve seninle birlikte Allah'ın sevgili kulları bunu işitince içeri girmek için kapıya koşarsınız. Kapılar girenlere dar gelir. Tıpkı Utbe bin Gazvan'ın Hz. Peygamber (s.a.v.)'den naklen belirttiği gibi: "Cennetin kapısından sıkışarak girmeleri benim için şefaatimden daha önemlidir." Cennetin kapısı izdihamdan dolayı sıkışır. Kırk senelik yürüyüş genişliğinde olan kapının, Rahman'ın dostlarının kalabalığına dar gelmesini ne sanıyorsun? Yakut ve inciden yapılmış saraylarının güzelliğini görerek koşan bu kalabalık ne değerli bir kalabalıktır!

Düşün bir kere! Mahşerin o kalabalığı içerisinde Allah seni affetmiş. Cennetin kapısına doğru koşanlarla birlikte koşuyorsun. Temizlenmiş vücutlarla parlamış ve dolunay gibi aydınlanmış yüzlerle sevinenlerle birlikte seviniyorsun. Vücutlarından güneşin ışınlan gibi nurlar saçılmaktadır! Sen Cennetin kapısını geçip toprağına ayak bastığında bakarsın ki, o keskin bir misk ve üzerinde olgun bir zaferan yeşermiştir. Misk, gümüş gibi parlak bir zeminin üzerine serpilmiştir. Etrafında da zaferan bitmiştir.

Ölümsüzlük Yurduna İlk Adım

İşte bu, azap ve ölümden emin olarak ölümsüzlük toprağına attığın ilk adımdır. Sen misk toprağı ve zaferan bahçesi içerisinde adım adım ilerliyorsun. İki gözün, ağaçlarının güzelliğinden ve manzarasının göz alıcılığından doğan inci gibi parlak güzelliğine takılıp kalmıştır. Sen işte böyle zaferan bahçelerinde ve misk yığınları içindeki Cennet topraklarında gezerken birden Cennetteki zevcelerin, çocukların, hizmetçi ve uşakların arasında -Ali bin Ebi Talib' (r.a.)'ın belirttiği gibi- "Falanca geldıı" diye seslenilir. Hepsi de seni karşılamaya gelirler. Tıpkı dünyada kayıp kişisinin geldiği kendisine müjdelenen bir kimsenin sevindiği gibi senin gelişinden dolayı sevinirler.

Sen saraylarına bakarken, birden onların tatlı seslerini ve hoş karşılayışlarını duyarsın. Bundan dolayı sevincinden uçar gibi olursun. Onların senin hakkındaki tezahürat seslerini duyduğunda hissettiğin sevinçle kendinden geçerken, uşaklar sana doğru hızla koşarlar. Cennet çocukları yolunda saf bağlarlar. Uşaklar sana doğru gelirlerken, sabırsızlıktan zevcelerini bir telaştır almıştır. Her birisi senin gelişini görüp, dönerek kendisine haber vermek ve bu sevinçli müjdeyi kendisine ulaştırmak için birer hizmetçisini gönderir. Seni karşılamadan önce hizmetçiler seni görürler. Sonra

her eşinin hizmetçisi koşarak yanına döner. Senin gelişini kendisine müjdelediğinde her birisi hizmetçisine: "Sen gerçekten onu gördün mü?" diye şiddetli sevincinden inanamayacak. Sonra her birisi başka bir hizmetçi gönderir. Senin geldiğine ilişkin peş peşe müjdeler kendilerine gelince, sevinçten yerlerinde duramazlar. Eğer Allah çadırlarından dışarı çıkmamayı kendilerine zorunlu kılmasaydı seni karşılamak üzere bizzat çıkacaklardı. Nitekim Mevla'n şöyle buyuruyor: *"Otağlar içinde sahiplerine tahsis edilmiş huriler vardır"* (Rahman Suresi: 72) Ellerini kapılarının kenarına dayayıp başlarını dışarı çıkarırlar ve çehrenin ne zaman kendilerine görüneceğini, uzun hasretlerinin ve şiddetli özlemlerinin ne zaman dineceğini, gözlerinin nuru, rahatlarını kaynağı, Rablerinin dostu ve Mevlalarının sevgilisini görecekleri anı dört gözle beklerler.

Sen saraylarının parlak güzelliğine bakarak misk tepeleri ve zaferan bahçeleri arasında gezinirken, uşakların olanca nur ve güzellikleriyle seni karşılarlar. Huzuruna gelen ilk uşağını öylesine büyük görürsün ki, Rabbinin meleklerinden biri sanırsın. O sana şöyle der: "Ey Allah'ın dostu! Ben sadece senin bir hizmetçinim. Senin emrine verildim. Benden başka yetmiş bin uşağın daha vardır." Sonra parlaklık ve nurlarıyla hizmetçiler birbirini takip eder. Her biri seni saygıyla selamlar.

Cennet Saraylarına Varış

Sen Cennette iken gönlünü n sevincini bir düşün' Uşakların, huzurunda ayakta beklemekte, sana saygı göstermektedirler. Arkasından sedeflerindeki incileri andıran hizmetçilerin seni karşılayıp selamlıyorlar. Sonra gelip huzurunda divan duruyorlar. Daha sonra uşak ve hizmetçiler kafilesi arasında ihtişamla yürüyorsun. Sana, saraylarına, Mevla'n ve Sultan'ının senin için hazırladığı nimetlerin yanına kadar refakat ediyorlar. Sarayının kapısına geldiğinde, perdedarlar kapıyı açıyorlar, perdeleri kaldırıyorlar. Hepsi de sana saygı ve tazim göstererek ayakta bekliyorlar. Saraylarının kapıları açılıp salonlarının parlak güzelliğinden, süslü ağaçlarından, nefis bostanlarından, parlak avlularından, aydınlık odalarından perde kaldırıldığı zaman göreceklerini bir tahayyül et!

Sen bütün bunlara bakarken, birden bire hizmetçilerin zevcelerine yüksek sesle müjdeyi iletiyorlar: "Bu falan oğlu falandır. Sarayının kapısından içeri girmiştir'" Onlar senin geliş ve saraya giriş müjdeni duyar duymaz, perdeler arkasındaki karyolalarına serili yataklarından aşağı atlarlar. Çadırlar ve kubbelerinin altında gözlerin onlara bakmaktadır. Seni görmeye karşı duydukları sevinç ve özlemin kendilerini nasıl da hafifleştirdiğini ve yataklarından inişlerini görmektesin. O nazlı, niyazlı, hüsün ve cemalli güzellerin çalımla ileri doğru atılışlarını bir tasavvur et!

Güzel çehreleri ile, hülle ve ziynetleri içerisinde, vücutları nazla beslenip büyütüldüklerini gösterir biçimde her birisinin hızla ileri atıldığını bir düşün! Mükemmel kametiyle divanından kubbesinin salonuna ve çadırının ortasına inişini bir göz önüne getir' Çadır ve kub-

belerinin kapısına ulaşıncaya kadar hızla ilerlerler. Sonra sen gelinceye kadar içinde bekletildikleri çadır ve otağlarının kapısının yanlarına ellerini dayarlar. Böylece ayakta durup baş ve çehrelerini dışarıya uzatırlar. Senin gelişinden dolayı sevinç ve neşeyle dolu bir kalb ve büyük bir merakla sana bakarlar.

Ceylan Gözlü Güzeller

Gönlünün sevinci ve kalbinin neşesiyle durumunu bir düşün! Gözlerin onlara ilişmiş, güzel yüzlerine ve nazlı gözlerine bakışın takılmış. Onlarla yüz yüze gelince gözlerin şaşar, gönlün sevinçle taşar, gözlerinin gördüğü, gönlünün hissettiği saadet duygusunun doldurduğu kalbinin heyecanından şaşkın ve kendinden geçmiş gibi kalakalırsın. Sen onlara doğru haşmetle yürürken, birden bire otağlarının kapısına kadar gelirsin. Onlar da hızlıca ve telaşla sana doğru gelirler. Aşk ve muhabbet onları hafifleştirmiştir. Vücutlarının nazla beslenmesinden ve cisimlerinin ahenk ve mükemmelliğinden salınarak yürürler. Sonra onlardan her biri sana şöyle seslenir: "Sevgilim, bize geç gelmene sebep olan nedir?" Sen şöyle cevap verirsin: "Allah şu şu günahımdan dolayı beni o kadar çok bekletti ki, ben size kavuşamayacağımı sandım." Sündüs ve ipek giysiler içerisinde, sana olan özlem ve sevgilerinden aceleyle yürüdükleri için lüks elbiselerinin eteklerini misk zemini üzerinde sürüyerek etrafa hoş koku yayılmasına ve zaferan otlarının dalgalanmasına sebeb olurlar. Onlardan en önde olanı, Hz. Peygamber (s.a.v.)'in buyurduğu gibi, parmak uçlarını, bileklerini ve yüzüklerini sana uzatır.

Kafur ve zaferandan yaratılmış, binlerce sene nazla beslenmiş parmakların güzelliğini bir düşün! Ellerini sana uzattığında nasıl bir nurla parladığını ve nasıl bir ışık saçtığını bir tasavvur et! Parmaklarını parmakların arasına aldığında, nazla ve niyazla beslendiğinden ipek gibi yumuşaklığıyla neredeyse parmakların arasından kayacaktır. Ellerine dokunmaktan aldığın latif ve hoş duygu gönlüne ulaşır ulaşmaz sevincinden aklın uçar gibi olur. Sonra onun nazlı ve niyazlı bedenine elini uzatıyorsun. O da seni bağrına basıyor. Elini boynuna doluyorsun. Ellerin gerdanlıklarına değiyor. Birbirinizi candan kucaklıyorsunuz. Seni bağrına bastığında, cisminin nazlılık ve nazeninliğinden adeta gark oluyorsun. Onun hüsnü cemalinden ve kucaklama lezzetinden duyduğun hazzı bir düşün!

Sonra onun güzel ve hoş kokusunu koklarsın. Gönlün ondan başka her şeyden geçer. Öyle ki ona dokunmadan ve hol kokusunu almadan ötürü ruhuna ulaşan sevince gark olur ve sürurla dolar. Sen bu haldeyken birden bire diğerleri de yanına üşüşürler, seni kucaklar ve buseler kondururlar. Yüzün, onların buseler konduran gonca misali ağızlarıyla dolar. Yüz güzellikleri seni kaplar. Saçlarıyla vücudunu örerler. Hoş kokuları burnunu doldurur. Onlar böyle, seni öpüp koklarlarken ve nazlı bedenleriyle kucaklarlarken bir düşün! Sana olan derin sevgileri ve uzun özlemleri nedeniyle sana sarıldıklarında büyük bir mutluluk hissederler. Seni bırakmak istemezler ve

senin hoş ve nefis kokunla saadete gark olurlar.

Allah'ın Vaadi Haktır

Sürur ve saadet gönlünde iyice yer edip, neşenin lezzeti bütün bedenine yayılınca, Allah'ın (dünyada) sana olan vaadini hatırlarsın. Bunun üzerine sana verdiği sözü gerçekleştiren ve vaadini yerine getiren Allah'a yüksek sesle hamd edersin.

Sonra, iyi işlerde çaba ve gayretinle onları Allah'tan istediğini hatırlarsın. İşte sen onları öpüp koklarken dünyada işlediğin o salih amellerinin mükâfatıyla yüzyüzesin: "Çalışanlar böylesi bir başarı için çalışsın!" (Saffa! Suresi: 61) Sonra onlar sana, sen de onlara övgüler yağdırırsınız. Sonra hepsi, güzel huylarıyla hayatını şenlendireceklerini yüksek sesle şöyle dile getirirler: "Biz hoşnut olanlarız, hiçbir zaman kızmayız. Biz karar kılmışlarız, hiçbir zaman göçmeyiz. Biz ebedi yaşayanlarız, hiçbir zaman ölmeyiz. Biz nimetler içinde nazla büyüyenleriz, hiçbir zaman sıkıntı çekmeyiz. Müjdeler sana, sen bizimsin, biz de seniniz!" Sonra onlarla birlikte yürümeye devam edersin. Sen hurilerden, vildan ve hizmetçilerden meydana gelen kafilenin arasında yürürken ne güzel bir manzara arz edersin!

Nihayet bazı otağlarının yanına varırsın. Yakut ve zümrütle süslenmiş içi boş bir tek inciden meydana gelen bir çadır görürsün. İçine bir göz atarsın. Yataklarını, halılarını, yastıklarını, odalarının güzel yapılmasını görürsün. Binaları, inci ve yakuttan büyük taşlar üzerinde katlar halinde örülmüştür Sonra astarları ipek ve atlastan olan döşekler serili ve bütün yüksekliğiyle tahtını bulursun. Çarşaflarının yüzünden yoğun bir nur yükselmekte, kenarlarındaki ipek ve dibactan yeşil tüylerin güzelliği göz kamaştırmaktadır. Burası özel meclis fasıllarının yapıldığı yerdir. Bunlara baktıkça gözlerin şaşar. Sonra tahtından, zevcelerin için kurulmuş özel mahfili seyredersin. Orada bir zevcen karyolasından yukarıdaki tahtına bakıp durmaktadır.

Küçük Birer Cennet: Huriler

Kapıların, perdelerin, kubbe ve salonunun güzelliğini bir düşün' Güzel yataklarıyla, tahtlarıyla, sütunlarıyla, yüksekliğiyle, halılarıyla ve kurulu otağlarıyla hepsini bir tasavvur et! Yatağına yaklaştığında tahtınla birlikte durursun. Zevcen önce oraya çıkar. Sen de peşinden çıkarsın. Oraya çıkınca karşı karşıya oturursunuz. Bu şekildeki manzaranız ne güzeldir!

O, yüzünün hüsn-ü cemali ve cisminin nazlılığıyla kıymetli elbiseleri ve ziynetleri içerisinde, kolunda bilezikleri, parmağındaki yüzükleri, ayağındaki halhalları, belindeki kemerleri, inci ve cevherle süslü atkıları, boynundaki gerdanlıkları, bütün bunların üzerinde başındaki inci ve yakutla süslenmiş tacı, tacının altından ve omuzları üzerinden eteklerine ve ayaklarına kadar serpilmiş saçı bulunmaktadır.

Sen onun ayna gibi olan boynunda kendi yüzünü, o da senin boynunda kendi yüzünü

görebilmektedir. Cennet çocukları çadırının etrafında senin ve zevcenin hizmetini beklemektedirler. Otağının kenarlarından ağaç dalları meyveleriyle sarkmakta, sarayının etrafında ırmaklar muntazam bir biçimde akmakta, o ırmaklardan kollar atağının üzerine uzanarak, şarap, bal, süt ve selsebilini sana sunmaktadır. Senin ve zevcenin güzelliği doruğa ulaşmış bulunmaktadır. Sen de ipek ve sündüsten elbiseler giymiş, vücudunun her mafsalına altın ve inciden bilezikler takmışsın. İnci ve yakuttan mamül tacın, başının üzerinde durmaktadır. İnciden olan tacın çehreni nur ile parlatmaktadır. Hususi Cennetin ve bütün sarayların senin vücudunun parlaklığından ve yüzünün nurundan pırıl pırıl aydınlanmaktadır.

Cennet ırmakları

Sarayların şeffaf olup içeriden dışarıyı gösterdiği için bütün zevcelerini ve hizmetçilerini, saraylarının bütün binalarını görebilmektesin. Ağaçlarının meyveleri üzerine kadar sarkmakta, şarap ve süt ırmakların altından, su ve bal ırmakların ise üzerinden akmaktadır. Sen zevcelerinle birlikte koltuklarında oturmaktasınız. Kapılarının kanatlarını açmış, üzerine ise atağının perdesini çekmişsin. Hizmetçiler ve Cennet çocukları çadırının etrafını sarmışlar. Sen onların Rabbine olan tesbih seslerini işitmektesin. İçinden geçen her şeyden anında haberdar olur ve canının çektiği ve arzu ettiğin her türlü nimet ve ikramı getirip sana sunmaktadırlar.

Sen ve zevcen, en mükemmel şartlarda ve eksiksiz nimetler içerisindesiniz. Onun hüsn-ü cemal ve mükemmelliğine baktığında hayretten hayrete düşüp gözlerine inanamazsın. Güzelliğinden dolayı kalbin coşar. Sevimliliğinden dolayı gönlün kendisine ısındıkça ısınır. Sen koltuğunun üzerinde otururken, o senin nedimin olup, birlikte Cennet içeceklerinden içersiniz, inciden kadehler ve gümüş gibi beyaz cam sürahilerle birbirinize Cennet şarabı, selsebil ve tesnim ikram etmektesiniz. Onun elindeki yakut ve inciden kadehi bir göz önüne getir!

İnci gibi parlayan güzel dişleriyle gülümseyerek sana kadehi uzatıyor. Parmaklarının nuru, yüz ve gerdanının nuru, Cennetin nuru ve karşıda duran senin yüzünün nuru birbirine karışarak kadehe yansıyor. Parmakları arasındaki kadehte, kadehin parlaklığı, şarabın parlaklığı, yüz ve gerdanının parlaklığı, dişlerinin parlaklığı toplanıyor. Senin gibi Cennette yaratılışı mükemmel ve henüz tüyleri çıkmamış bir delikanlı haline gelen, parlak yüzlü, bembeyaz cisimli, şık elbiseli; içine yakutun kırmızılığı, incinin beyazlığı karışmış sam altından yapılmış sarı ziynetli bir gencin (kendinin) saçlarını ne zannedersin! Zevce olarak sana ihsan edilen·o gül yüzlü de ne güzeldir!

Çocuk gibi masum, cana yakın, hoş sözlü ve mükemmel yaradılışlıdır. Yüzünün güzelliği ne harikadır! Göğüsleri ne beyaz, bedeni ne zariftir! Nazla beslenip büyütülmesi kendisine mükemmel bir letafet ve nezaket kazandırmıştır. Ceylan gözleriyle nazlı nazlı sana bakmakta, tatlı ve açık sözleriyle seninle konuşmakta, aşk, sevgi ve coşkuyla seninle oynaş-

maktadır. Elinde, sadeliği ve cisminin inceliğiyle şeffaf ve eşsiz yakuttan veya gölgesiz saydam inciden bir kadeh bulunmaktadır. Elinin güzelliği ve yüzüklerinin nuruyla kadehin güzelliğine daha bir güzellik katmıştır. Kendisinin beyazlığı, içeceği n beyazlığı, tutanın elinin beyazlık ve güzelliğiyle kadehin güzelliğini bir tasavvur eti İnci, yakut veya gümüşten olan kadehin onun mükemmel parmakları arasındaki manzarasını bir göz önüne getir. İnci gibi güzel dişleriyle gülerek kadehi sana uzatıyor. Parmaklarının nuru, yüz ve gerdanının nuruyla birlikte kadehe yansıyor.

Nur Üstüne Nur

Sen karşısında oturuyor ve sen de gülüyorsun. Elindeki kadehin üzerinde, senin nurun, kadehin nuru, içeceğin nuru, onun yüzünün, gerdanının, gülüşünün nuru ve Cennetin nuru bir araya geliyor. Kadehi bütün bu nur ve ışıklarla bir tasuvvur et! Ellerinde pırıl pırıl parlıyor. Ellerindeki bütün yüzük ve bilezikleriyle kadehi sana uzatıyor. O ne tatlı uzatma ve ne göz alıcı eli

Sonra o güven, lezzet ve sevinç ülkesinde peş peşe şarap kadehlerini sunuyor. Sen de elinden alıyor, dudaklarının üzerine koyuyor ve yudum yudum içine çekiyorsun. Neşesi ta kalbine kadar sirayet ediyor. Lezzeti organlarına yayılıyor. Ondan daha önce hiç tatmadığın bir haz ve lezzet alıyorsun. Cennet çocukları etrafında hizmet için ayakta durmaktadır. Bunu düşün! Elinden kadehi alıp içersin, arkasından ellerinle ona geri verirsin, o da gülerek ve güzel elleriyle senden alır. Bu ne tatlı gülüştür! Böylece kadeh ellerinizde dolaşıp durur. İçeceğin nuru yanaklarına yansır. İkiniz de yüksek sesle Mevla'nız ve Efendinize hamd ve tesbih edersiniz. Çocuklar ve hizmetçiler de size cevaben tesbih ve tehlil (La ilah e illallah) seslerini yükseltirler. O saray ve otağlarda, nağmelerle yükselen o ses ne güzeldir! Siz böyle lezzet ve sevinç içerisindeyken, yüz yıllar geçmiş ve siz kalblerinizin nimetlerle meşgul olmasından farkında bile olmamışsınız.

Ziyaretçi Melekler

Birden grup grup melekler ziyaretine gelirler. Rabbinden kıymetli ve latif hediyeler getirirler. Rabbinin bu elçileri sarayını bekleyen nöbetçiler ve hizmetine amade uşakların yanına vardıklarında onlardan, yanına varmak ve Mevla'ndan sana getirdiklerini takdim etmek için izin isterler. O zaman nöbetçi ve perdedarların Rabbinin meleklerine şöyle derler:

"Allah'ın dostu, eşleriyle birlikte meşgul ve istirahattadır. Biz ona olan saygı ve tazimimizden rahatsız etmek istemiyoruz." İşte büyük ve yüce olan Rabbin bu gerçeğe şu ayetiyle işaret buyuruyor: " ... Cennetlikler, gerçekten nimetler içerisinde sefa sürerler." (Yasin, 55) Müfessirler bu ayeti işaret ettiğimiz şekilde açıklarlar. Bu ne büyük nimet, ne muazzam saltanat ki, Rabbinin elçileri bile yanına varmak için izin isterler!

Cennetinde dostlarının şanını yücelten Rabbin bu saltanata şöyle işaret buyuruyor:

"Ne yana bakarsan bak yığınla nimet ve ulu

bir saltanat görürsün" (İnsan' 20) Bu ayetin tefsirinde şöyle denilmiştir: Bu saltanat meleklerin kendilerinden izin istemelerine işarettir. Kapıda Allah'ın gönderdiği elçi şöyle seslenir: "Ey Allah'ın dostu, iznin alınmadan yanına girilemez. Ey Allah'ın dostu, sen Allah'ın rızasına ermişsin, saltanat, arzu ve hayallerinin zirvesine ulaşmışsın."

Perdedarlarının, yanına varmaları için senden izin istemeyeceklerini söylediği zaman melekleri ve şu sözlerini bir tahayyül et: "Biz ona Allah tarafından gönderilen elçileriz. Rabbinden birçok hediye ve armağanlarla geldik." O zaman perdedarların hemen davranırlar ve yanına varmaları için senden izin isterler. Perdedarlarının o andaki durumlarını bir düşün! Kapıyı çalmak üzere ellerini kırmızı altın tahtalar üzerinde inci ile süslenmiş yakuttan halkaya uzatır ve sarayının kapılarını çalarlar. Yakuttan halkalar inci ve zümrütten olan sarayının kapısına değince, duyabildiğin en güzel sesten daha güzel bir ses çıkarırlar. Bu sesi duyanların kulakları haz, gönülleri neşeyle dolar. Ağaçlar. kapının bu sesini duyunca meyveleri birbiri üzerine eğilir. Bundan da hoş ve nefis kokulu bir meltem yayılır. Sen yüzünün cemali ve nurunun parlaklığıyla otağından dışarı çıkarsın. Perdedarlar sana doğru koşarak gelirler. Hürmetlerinden ve nurunun gözlerini kamaştırmasından dolayı gözlerini kaldırıp sana bakamazlar. Şöyle derler: "Ey Allah'ın dostu, Allah'ın sana gönderdiği elçiler kapıda bekliyorlar. Yanlarında Rabbinden getirdikleri kıymetli hediyeler vardır." Sen onlara şöyle cevap verirsin: "Mevla'nın elçilerine ıın verin!" Sen izin verir vermez, kapıcılar kendilerine sarayın kapısını açarlar. Sen koltuklarına yaslanıyorsun. Senin oturma salonuna girerler.

Cennet çocukları önünde el pençe divan durmuşlardır. Melekler, güzel suretleriyle ellerindeki hediyeler parıldayıp nurlar saçarak sana doğru gelirler. Değişik kapılardan bulunduğun yere girerler ki, Rabbinin sana verdiği, "her kapıdan bir selam" sözü gerçekleşsin. Her kapıdan güzel nağmeleriyle "Esselamü aleyküm!" diyerek sana selam verirler. Sonra da şunu eklerler: "Ey Allah'ın dostu! Rabbin sana selam söylüyor. Sana bu hediye ve armağanları gönderdi."

Beklenmeyen Yeni Mutluluklar

Rabbinin sana olan armağan ve lütufları karşısında kalbinin sevincini bir düşün! Melekler yanından ayrılınca, Allah'ın sana bir nimeti olan zevcene bakarsın. Gözlerin şaşakalmış, sevincin kat kat artmıştır. Sen onunla birlikte son derece sevinç ve mutluluk içinde bulunurken, Allah'ın senin için yar.attığı bir başka zevcenden en güzel bir nağme ve en tatlı bir ifadeyle şöyle bir çağrı gelir.: "Ey Allah'ın dostu, bizim senden nasibimiz yok mudur? Bize de bakma zamanın gelmedi mi?"

Kulakların onun güzel sözleriyle dolar dolmaz, güzel nağmesine karşı içinde doğan aşk ve sevgiden dolayı neredeyse kalbin yerinden uçar. Hemen cevap verirsin: "Allah hayrını versin, sen kimsin?" Hemen cevap verir: "Ben Allah'ın kendileri hakkında şöyle buyurdukla-

rındanım: *" ... Onlar için ne mutluluklar saklandığını hiç kimse bilmez."* (Secde Süresi: 17)

Tahtından hızla inip otağının ortasına gelişini bir göz önüne getir! Sonra emrine verilen Cennet çocuklarının ve hizmetçilerinle birlikte yürürsün. Onun da çocukları ve hizmetçileri seni karşılıyorlar ve sana refakat edip inci ve yakuttan bir saraydaki kırmızı yakuttan yapılmış bir otağa seni götürüyorlar. Sen sarayının kapısına yaklaştığında uşak ve hizmetçilerin sana kapıları açıyorlar. Sen mutluluk ve sevinç dolu olarak içeri giriyorsun. Sarayın kapısını, perdelerin güzelliğini, uşak ve hizmetçilerin hüsün ve cemalini bir düşün i

Sonra eşinin seni çağırdığı sarayının kapısından içeri giriyorsun. Girer girmez gözlerin yeşil zümrütten olan duvarlarının güzelliğine, bahçelerinin, göz alıcılığına, yapısının çekiciliğine, avlusunun parlaklığına takılır. Zevcenin içinde bulunduğu otağa bakıyorsun. Senin ve eşinin yüzünün nurundan zaten nurani olan otağ daha da aydınlanıp parlar. O seni ipek, atlas ve erguvandan döşekler üzerinden seyreder. Hemen tahtından iner. Sana olan şiddetli özlem onu hafifleştirmiş, aşk onu rahatsız etmiştir. "Merhaba!" diyerek saygı dolu ifadelerle seni karşılar. Sonra seni kucaklamak üzere yaklaşır. -Nitekim Enes bin Malik (r.a.) Hz. Peygamber (s.a.v.)'den, hurilerin Allah'ın dostunu karşılayıp onunla tokalaştığını söylediğini nakletmiştir.- Olanca güzelliği ve eşsiz yüzükleriyle ipek gibi yumuşak ellerinin avucunda bulunuşunu bir tasavvur et!

Sen yüzünün güzelliği, cisminin nazlılığından, saç tellerinin parıldamasından duyduğun hayret ve hayranlıkla kendinden geçmiş gibisin. Sonra elinden tutarak birlikte senin kurulu tahtına geliyorsunuz. Birlikte tahta çıkıyorsunuz. Üzerinize muhteşem gerdek perdesi geriliyor. Eşini kucaklıyorsun ve bu halde üzerinizden uzun zamanlar geçiyor. Sonra hizmetçi Cennet çocukları, sürahi ve kadehlerle huzurunuza gelip el pençe divan durarak, saf halinde bekliyorlar. Sonra size sakilik yaparak içecek ikram ediyorlar.

"Katımızda Dahası Vardır!"

Siz bu şekilde sevinç ve neşe doluyken, birden başka bir sarayından başka biri seslenir: "Ey Allah'ın dostu' Bizim senden nasibimiz yok mu? Bizi özleyeceğin an gelmedi mi?" Sen hemen sorusuna soruyla karşılık verirsin:
"Allah hayrını versin, sen kimsin?" Sana şöyle cevap verir: "Ben aziz ve celil olan Allah'ın kendisi hakkında şöyle buyurduğu kişiyim: " ... katımızda dahası da vardır." (Kaf Suresi: 35) Bunun üzerine sen onun yanına varırsın. Böylece saraylarındaki, ölmez çocuklar ve itaatkar hizmetçiler arasındaki eşlerini tek tek ziyaret ederek sonsuz bir nimet ve mükemmel bir sevinçle dolaşıp durursun. Her türlü sıkıntı senden uzaklaştırılmış. Her çeşit eksiklik senden giderilmiş. Her türlü kirden temizlenmişsin. Orada ayrılık nedir bilmezsin. Çünkü Yüce Allah kalbine yönelerek üzüntülere şöyle buyurmuştur: "Buradan yok olun ve sonsuza dek geri dönmeyin!" Sevince emrederek şöyle buyurmuştur: "Burada yerleş, sonsuza dek

ayrılıp gitme'" Hastalıklara şöyle buyurur: "Bedeninden uzaklaşın, sonsuza dek de ona gelmeyin'" Sağlığa şöyle buyurur: "Bedenine yerleş, hiçbir zaman uzaklaşma'"

Öldürülen Ölüm

Senin gözlerin önünde (bir koç şekline getirdiği) ölümü boğazlar. Sen artık ölümden emin kalmışsın ve ondan hiçbir zaman korkmazsın. Sana Rabbinin yakınlığı ve Cenneti ihsan edilmiş. Senden razı olduktan sonra bir daha ebediyen O'nun gazabından korkmazsın. Nimetler içerisinde yüzersin, nikmet ve azabının geleceğinden korkmazsın. Çünkü sen kesin olarak biliyorsun ki, aziz ve celil olan Allah seni seviyor, senden razıdır ve içinde yüzdüğün nimetlerden memnundur. Allah'ım saadet yurdu ne muazzamdır! Allah'ım yakınlık ve himayesi ne büyüktür!

Arş seni gölgelendirmekte. Melekler, ölümle yok olmayan sonsuz bir hayatta, gidecek diye korkmadığım nimetler içerisinde Rabbinden sana sürekli lütuf ve ihsanlar getirirler. Rabbinin azabından eminsin. Senden razı olduğuna kesin inancın var. Afvının serinliğini ta kalbinde hissediyorsun.

Tuba Gölgesinde Sohbet

Allah' ın diğer bütün dostlarıyla birlikte zamanın musibetlerinden ve çağların nahoş hadiselerinden emin olarak ve Tuba ağacının gölgesinde sohbetler yaparak sonsuza dek orada ikamet edeceğini biliyorsun. Senin de içinde bulunduğun Allah dostları Tuba ağacının gölgesinde sohbet ederken, Allah, meleklerinden birine emrederek, kendilerine verdiği sözü yerine getirmek istediğini, gayet derecede ikram ve büyük bir sevince gark etmeyi arzu ettiğini ilan etmesini söyler. Bunu da onları kendisine yaklaştırmak, "Hoş geldiniz!" dileklerini doğrudan doğruya kendilerine iletmek, mübarek cemalini onlara göstermek, böylece en üstün bir makama çıkmalarını, sevincin doruğuna ulaşmalarını ve saadetin zirvesine erişmelerini sağlamak istediğini ferman eder.

Rabbinden Gelen Davet

O anda birden bire şöyle ilan eden meleğin sesini işitirsin: "Ey Cennet halkı! Allah'ın size verdiği bir söz var ki, henüz yerine gelmemiştir'" Cennetlikler, kendilerine ihsan edilenleri çok büyük gördüklerini belirterek cevap verirler. Cennete girdirildiklerini, azabından emin kılındıklarını, dolayısıyla mazhar oldukları lütuf ve ihsandan daha ötesi olmadığım söylerler. Sen de onlarla birlikte şöyle dersin:

"Yüzümüze rahmetle bakmadı mı?! Bizi Cennete koymadı mı? Bizi Cehennemden kurtarmadı mı?"

Bunun üzerine melek kendilerine şöyle seslenir: "Allah, sizden Kendisini ziyaret etmenizi istiyor. O'nu ziyaret edin." Onlar bu vaziyette iken, sevinç ve sürurlarından kalbleri, ruhları ile birlikte bedenlerinden uçacak gibi olurken bir de bakarlar ki, melekler yakuttan yaratılmış, sonra da ruh üfürülmüş, dizginleri altından cins atlarla birlikte kendilerine doğru

geliyorlar. Atların yüzleri parlaklık ve güzellik bakımından kandiller gibidir. Küçük ve büyük pislikten temizdirler. Kanatlıdırlar. Eğerleri Cennetin kırmızı ipekleri ve bembeyaz tiftiğindendir. Sırtında kırmızı ve beyaz olmak üzere iki hat vardır. Biçim olarak da dünyadaki en eşsiz cins atları andırmakla birlikte insanlar onler gibi güzelini görmemişlerdir.

Uçan Atlar

Hareket etmeye başlarken olanca kırmızılığı, parlaklığı ve parıldayan nuruyla Cennetin yakutundan yaratılan o cins atları ve ne kadar güzel olduklarını bir düşün! O atları, Cennet altınından yaratılan dizginlerini ve onları getiren meleklerin yüz güzelliğini bir göz önüne getir. Melekler dizginlerinden tutmuş, senin de içinde bulunduğun Allah dostlarına doğru geliyorlar. Onlar koşarken son derece güzel yürüyüşlü ve rahvandırlar. Çünkü cins atlar olup, insanların eğitmesine ihtiyaç kalmadan yaratılıştan eğitilmiş olarak var edilmişlerdir. Son derece uysal olup hiç sıkıntı vermeden istenildiği yöne sevk edilebilirler. Meleklerin bu atlarla birlikte Cennetliklere doğru gelişini bir düşün!

Nihayet yanlarına geldiklerinde o atları çöktürürler. O atların duruş ve oturuşlarının güzelliğini bir göz önüne getir. O anda, onlardan birine binip Rabbini ziyaret edenler arasına katılacağını biliyorsun. Melekler o atları çöktürüp, atlar salih insanların istirahat yeri olan Tuba ağacı altında, zaferan bahçeleri içerisindeki misk tepecikleri üzerine ıhınca,

melekler Allah'ın dostlarına dönerek o tatlı nağmeleriyle şöyle derler:

"Ey Rahman'ın dostları! Rabbiniz olan Allah size selam söylüyor ve ziyaretine gitmenizi istiyor. Dolayısıyla O'nu ziyaret ediniz ki, O size baksın, siz de O'na bakasınız. O sizinle, siz de onunla konuşasınız. O size cevap versin, siz de O'na cevap veresiniz. Size olan fazl ve rahmetini artırsın. Hiç şüphesiz O, geniş bir rahmet ve büyük bir lütuf sahibidir."

Senin de aralarında bulunduğu n diğer Allah dostları bu sözleri duyunca, Rablerine olan sevgi ve özlemlerinden dolayı hemen koşarak atlarına binerler. Rablerine yakın olmak ve hakiki sevgililerini görmek için yüzlerinin güzelliği, nuru ve parlaklığıyla nasıl da hızla atılacaklarını bir düşün! Sen de onların arasındasın! Sağ ayaklarını yakut, zümrüt ve inciden yapılı özengilerine attıkları anı bir tasavvur et! Ayaklarının güzellik ve yumuşaklığını bir göz önüne getir! O ayaklar güzellik bakımından dünyadaki yapı ve özelliklerinden tamamen farklı bir biçimde yeniden yaratılmışlardır. Allah o ayakları Cennetinde her türlü afetten muhafaza etmiş ve yaratılışlarını boyalı yapmıştır. Sonsuza dek misk tepecikleri ve zaferan bahçeleri arasında dolaşırlar. Allah dostlarının yakut ve inciden özengilere uzattıkları o ayakların saçtığı nurun güzelliğini bir düşün! En güzel Cennet atlarının en güzel özengilerindeki o ayakların parlaklığını bir göz önüne getir. Hiçbir zorluk ve meşakkatle karşılaşmadan ikinci ayaklarını da özengiye atarak, halis ipek ve erguvanla kaplı inci ve yakuttan binekleri üzerinde doğrulurlar. Erguvanın kırmızılığı

arasında incinin beyazlığı ne büyük bir güzellik arz eder! Sen ve onlar cins atlarınızın üzerine kurulunca, atlarını şahlandırırlar. Atların şahlanmasıyla ayakları altından savrulan misk tozları onların elbiseleri ve üzerlerine serpilir. Sonra bütün atlar düzgün bir tek saf halinde dizilirler. Hiçbir eğriliği bulunmayan dümdüz bir kafile oluşur. Biri diğerinin önüne geçmez. Bu ne muazzam kafile ve ne muhteşem süvari topluluğu!

Dümdüz bir saf halinde uzanan atlarının ve yüzlerinin sergileyeceği manzarayı bir göz önüne getir. Yüzlerini bir nur halesi kuşatmış, başları üzerinde inci ve yakuttan taçlar bulunmaktadır.

Milyarlarca Nurani Sima

Bütün Cennetliklerin yüzlerinin bir araya gelişini ne zannedersin?! Milyarlarca nurani simanın bir anda sergilediği manzarayı ne sanırsın! Başlarındaki inci ve yakutları taçları sayıp bitirmek mümkün değil. Yüzlerinde parlak tebessümler ve çehrelerinde sevinçli gülücükler parıldamaktadır. Cins atlarıyla, kafilesinin intizamlı yol alışıyla, Allah dostlarının başlarındaki parlak taçlarının tek çizgi halinde dizilişiyle, bu taçları giyenlerin parlaklığıyla bu süvari kafilesini bir düşünsen, sonra da onlar gibi olma özleminden canını versen sana çok görülmez.

Eğer düşünürsen, sana onlara özenmek yakıştığını anlarsın. Çünkü Rabbinin o dostlarına dünyada verdiği sözü mutlaka yerine getireceğini kesin olarak biliyorsun. Saf iyice düzene girip, başlar üzerindeki taçlar tek çizgi halinde dizilince: "Rabbimize gidelim!" diyerek hızla koşmaya başlarlar.

Yakutlan tırnaklarıyla tek çizgi halinde ve aynı tempoda biri diğerinin önüne geçmeksizin yol alırken o cins atları bir düşün i Sırtlarındaki Allah dostlarının vücutları nazla titreşiyor. Yürürken omuzları hep aynı hizada, koşarken atlarının ayakları ve özengileri de düz bir çizgi halinde uzanıp gidiyor. Ayaklarıyla zaferan otları dalgalanıyor. Cennet ağaçlarına yaklaştıklarında, ağaçlar kendilerine meyvelerinden atar. Onlar seyir halindeyken atılan meyveler gelip ellerine düşer. Ellerinde o meyveler ne güzeli Ağaçlar yana kayar ve yollarından çekilirler. Çünkü Mevlaları, o a-ğaçlara saflarını bölmemelerini, düzgünlüklerini bozmamalarını ve Allah dostuyla arkadaşının arasına girmemelerini ilham etmiştir. Zira Cennetlikler, dünyada Allah için birbirini sevdiklerinden Cennetle de arkadaştırlar. Bu dostların kılık kıyafetlerini, elbiselerini, renklerini ve bineklerinin rengini de bir yapar.

Yol Veren Cennet Ağaçları

Düşün bir kere! Rabbinin lütfuyla arkadaşınla yan yana bulunuyorsun. Cennetin ağaç'larına yaklaşıyorsunuz. Ağaçlar meyvelerini silkiyorlar, kopan meyveler sizin ve diğer Allah dostlarının ellerine düşüyor. Sonra kökleriyle birlikte yollarından çekiliyor ve rahatça yollarına devam ediyorlar. Gönülleri hep gerçek sevgililerinin cemalini seyretmeye takılıdır. Sevinçle yürüyorlar. Birbirlerine dönüp bakıyor-

lar, konuşuyorlar, gülüşüyorlar, şakalaşıyorlar, Cennete koyması konusunda verdiği sözünü yerine getirdiği için Rablerine hamd ediyorlar. Böylece yürümelerine devam ederken, bir de bakarlar ki Rablerinin Arşına yaklaşmışlardır. En güzel nur ve perdelerini görüyorlar. Bundan dolayı daha bir şevk, sevgi ve coşkuyla atlarını koşturuyorlar.

Düşün bir kere! Cins atları, düzenlerini bozmadan, pırıl pırıl parlayan yüzlerle uçuyorlar. Melekler onları çepeçevre sarmış, kendilerini Rablerinin huzuruna doğru sürdükçe sürüyor. Nihayet Mevlalarının Arşının dibine kadar geliyorlar.. O mekanın genişliğini, nurunun güzelliğini, parlaklık ve çekiciliğini bir düşün! Misk tepeleri üzerinde sıra sıra yastıklar dizilmiş ve halılar serilmiştir. Onlardan her biri kendisine hazırlanan yeri tanır. Tahtlar, Allah'ın seçkin ve sevgili kulları içindir. Kendileri için hazırlanmış minberlere, koltuklara, minderlere ve halılara yaklaşıp, minber, koltuk veya mindere doğru o güzel ayağını özengiden indirince, hallerini bir düşün! Nihayet yerlerine kurulurlar. İnci ve yakutla yükseltilmiş koltuklara oturan o diz ve bedenlerin içinde bulunduğu nimet ve konforu bir düşün! O ne muazzam makam ve Allah dostlarının o makamlara kuruluşu ne muhteşem kuruluştur!

Herkes yerlerini alıp, makamlarına rahatça oturarak perdeler de nur ile parlayınca gözlerinin aldığı lezzeti varın siz kıyas edin! Hepsi dikkat kesilip can kulağıyla gerçek sevgililerinin söze başlamasını bekliyorlar. Mevlaları ve Sultanlarının, manevi derecelerine göre kendi yakınında onlara lütfedeceğine söz verdiği gerçek makamlarındaki oturuşlarını bir tasavvur et!

Allah'a En Yakın Olanlar

Evet, Onların orada Allah'a olan yakınlıkları, manevi mertebelerine göredir. Allah'ı en çok sevenler, O'na en yakın oturanlardır. Çünkü, onlar dünyada en çok Allah'a sevgi ve muhabbet beslemişlerdir. Allah'ın Arşına en yakın oturanlar, insanlara karşı O'nun hükümlerini uygulayanlar ve hüccetler ve delillerle dinini savunanlardır. Peygamberler ve Sıddıklar de makamlarına göre Aziz ve Rahim olan Allah'a yakın bulunurlar. Ziyaretine gidilen Zat ne büyük, ne yüce ve ne uludur!

Güzel izzet ve ikramları, yüzlerinin hüsn-ü cemali ve parlaklığı ve arşın saldığı nur ve perdelerinin parlaklığıyla Onların o meclislerini bir düşün! Sağlam bir akılla, o meclislerini, koltuk ve minberlerinin parlaklığını ve müşahede ettikleri Rablerinin cemalini bir düşün! Senin buna duyacağın özlem ve arzudan ruhun uçsa, çok görülmez. Bu Allah'ı tanıyan, Rabbine ve O'nun cemalini görmeye müştak olan her aklı başındaki insanın en büyük arzusu olduğuna göre bütün bunları sakin kafayla şöyle bir düşün! Belki bu vesileyle nefsin, seni bundan mahrum bırakan her şeyden ve seni Rabbine manen yaklaşmaktan alıkoyan her kötülükten elini çeker..

Meclis Tamam Olunca

Meclisleri tamam olup, herkes rahatça yerlerini alınca kendileri için sofralar serilir.

Aziz ve Celil olan Allah ziyaretçilerine yemek ve meyvelerle ikramda bulunur. Allah'ın ziyaretçileri ve sevgili kulları için sofralar kurulur. Rahman'ın ziyaretçilerini ağırlamak için bizzat melekler seferber olurlar. İçinde temenni bile edemedikleri türlü türlü yemekler ve çeşit çeşit meyvelerle dolu altın tepsileri önlerine koyarlar. Rablerinin kendilerine olan ikramından dolayı büyük bir memnuniyet ve sevinçle ellerini uzatırlar. Hiç şüphesiz her ziyaret edilen kişinin, ziyaretçisine izzet ve ikram etmesi hakkıdır.

Artık, O Kerim, Vahid, Cevad, Macid ve Azim olan Allah'ın ikramı nasıl olur? Düşün bir kere! Mevla'nın kendilerine olan ikramıyla mesrur olarak ve büyük bir sevinç içerisinde yemeklerini yiyorlar. Nihayet yemeklerini yiyince Yüce Allah meleklere: "Onlara içecek ikram edin!" diye emreder. Artık hizmetçiler ve Cennet çocuklan değil de bizzat melekler içi şarap, bal, su ve süt dolu inciden sürahi ve kadehlerle yanlarına gelirler. Rahman'ın meleklerinin elindeki o sürahi ve kadehleri bir düşün' Allah'ın dostları onlardan alıp içiyorlar. İçeceğin güzelliği ziyaretçilerin yüzlerine yansır.

"Dostlarımı Giydirin!"

Melekler, Allah'ın emrettiği içecekleri kendilerine ikram edince bu defa da Yüce Mevla şöyle buyurur: "Dostlanmı giydirin!" O anda melekleri bir göz önüne getir! Cennette benzerleri hiç giyilmemiş çok kıymetli elbiseler getirirler. Huzurlarında durarak o elbiseleri Allah'ın rıza ve ikramına layık bu bahtiyarlara giydirirler.

Onları bir düşün! Elbiseleri başlarına koyduklarında ayaklarına varıncaya kadar üzerlerine oturur. Güzelliğiyle yüzleri parlar. Sonra O Yüce ve Ulu Allah: "Onlara güzel koku ikram edin!" diye emreder. Bunun üzerine kendilerine türlü türlü misk ve daha önce hiç duymadıkları diğer Cennet kokularını getirip serpmek üzere bütün güzelliği, şiddetli parlaklığı ve göz alıcı nuruyla bir bulut kalkar.

Serpilen Hoş Kokular

Düşün bir kere! Emre muhatap olan bulut, üzerlerine hoş kokular yağdırıyor. Güzel rayihalar yağmur gibi üzerlerine yağıp yüz ve elbiseleri nefis kokular içerisinde kalıyor. Onlar yiyip içtikten, melekler kıymetli elbiseler giydirdikten ve bulut, üzerlerine güzel kokular serptikten sonra gözleri hayret ve sevinçten bakakalır, gönülleri Allah'ın rahmet ve keremine takılır durur.

Allah'ın Cemalini Seyretmek

Onlar bu durumda iken birden perdeler kaldırılır ve Rableri kendilerine cemaliyle görünür. Bir ona, bir de güzelce hayal bile edemediklerine -ki bunu güzelce hayal edebilmeleri asla mümkün değildir. Çünkü O öyle bir Kadim'dir ki yarattıklarından hiçbiri Kendisine benzemez- bakınca, evet O'na bakınca sevgilileri olan Allah, kendilerine merhabalarla şöyle seslenir:

"Merhaba kullarım! Hoş geldiniz"' Azamet ve güzelliğiyle Allah'ın kelamını duyunca ne dünyada ne de Cennette bulamadıkları bir saadet ve sürur kalplerini kaplar. Çünkü hiçbir şeyin Kendisine benzemediği Zatın kelamını duyuyorlar.

Onları bir düşün! Hepsi başlarını eğmiş, O'nun sözlerini duymak için can kulağıyla dinlemektedir. Biricik sevgilileri ve göz aydınlıkları olan Zat'ın sözlerini dinlemenin verdiği sevincin nuru yüzlerini kaplamıştır. Allah'ın, bizzat sana hitaben söylediği sözlerini işitme sevincin şöyle dursun, dostlarına "Merhaba"' dediği anı tasavvur ettiğinde duyduğun sevinç ve O'na beslediğin muhabbetten ruhun uçsa çok görülmez. Allah onları "Selam"' sözü ile selamlar. Onlar da selamını:
"Selam Sensin. Selamet de sendendir. Celal ve ikram da sadece Sana mahsustur!" diyerek alırlar.

"Merhaba Ey Dostlarım!"

Yüce Allah sözlerine şöyle devam eder:

"Merhaba ey kullarım, ziyaretçilerim, yaratıklarımın en hayırlıları, bana verdikleri sözü yerine getirenler, öğütlerimi tutanlar, Beni görmedikleri halde hakkımı gözetenler ve her hal ve durumda Bana karşı ürperti içinde bulunanlar! Vücutlarınızda sizlerden razı oluşumun alameti olarak zahmet ve meşakkati gördüm. Zamanınızda hükmedenlerin size yaptıklarını müşahede ettim. İnsanların eza ve cefası, Benim hakkımı yerine getirmekten sizi alıkoymadı. Dileyin benden ne dilerseniz!" O anda onları bir görebilsen!

Bunları bizzat biricik sevgililerinden duyuyorlar. Onlara, dünyada, verdikleri ahdi yerine getirdiklerini, hakkını gözettiklerini ve sürekli olarak Kendisinden korktuklarını hatır1atır. Onlar da, O'nun haklarını gözetmeleri konusundaki iyiliklerinin boşa gitmediğini ve takdir edildiğini, korkularının mükâfatlandırıldığını ve merhabalarla karşılandıklarını duyunca sevinçten uçar gibi olurlar. Nitekim dünyada da bu arzu ve ümitle O'na kulluk etmişlerdi. O'na itaatte kusur etmedikleri ve O'ndan korkmada ihmal göstermedikleri zaman neşe ve sevinçten kalpleri adeta uçuyordu. Şiddetli korkularından ve Allah'ın hakkını gözetip onu koruma endişesinden dolayı, dünyada itaatle boyun eğerek, içinde bulundukları halden memnun oluyorlardı. Gönüllerini dolduran bir sevinçle, azamet ve celaline yemin ederek, O'nun kendi üzerlerindeki hakkını tam olarak yerine getiremediklerini belirterek cevap verirler. Bununla Allah'ı ta'zim ve nimetlerinin çokluğunu ifade etmek isterler. Çünkü Allah, onları Cennetiyle mükâfatlandırmış, ziyareti ve yakınlığı ve sözlerini dinletmekle şereflendirmiştir.

Sonsuz Minnettarlık

Onlar şöyle derler: "İzzet ve celaline, azamet ve yüce makamına yemin ederiz ki, Senin yüceliğini hakkıyla takdir edemedik. Hakkını tam olarak yerine getiremedik. Sana secde etmemize izin ver." Bunun üzerine Rabbleri onla-

ra buyurur ki: "Ben sizden ibadet zahmetini kaldırdım. Vücutlarınızı rahata kavuşturdum. Zaten siz dünyada uzun uzun ibadetle onu oldukça yormuştunuz. Alınlarınızı benim için secdeye koymuştunuz. Şu anda ise siz benim kerem ve rahmetime koşup gelmiş bulunuyorsunuz. Öyleyse dileyin benden dileyeceğinizi! Bir başka hadiste şu ifadeler de yer almaktadır:

"Rablerine bakınca, onun için hemen secdeye kapanırlar. Bunun, üzerine Allah Kendi yüce kelamıyla şöyle seslenir: 'Kaldırın başlarınızı! Şimdi amel zamanı değildir. Şimdi sevinç ve cemalimi seyretme zamanıdır."

Öyleyse aklınla, onların Sultanlarını gördükleri ve gerçek sevgilileri, gönüllerinin sırdaşı, gözlerinin sevinci, kalplerinin hoşnutluğu ve ruhlarının huzuru olan Allah'ın kelamını işittikleri zaman yüzlerinin nurunu ve onlara gelen sevinç ve coşkuyu bir göz önüne getir! Başlarını secdeden kaldırır ve hiçbir şey Kendisine benzemeyen Zatı gözleriyle seyrederler. Bu sayede şeref, ikram ve değerin doruğuna, memnuniyet ve yüksekliğin nihayetine ererler. Hayallerin bile konamadığı, zihinlerin kuşatamadığı, düşüncenin yetişemediği ve anlayışların ihata edemediği aziz ve celil olan Allah'ın cemalini seyretmeyi sen ne sanıyorsun?!

O akılların idrakinden şaşırıp hayretlere düştüğü Kadim olan Ezelidir. Hiçbir anne rahmi ona mekan olmamış, hiçbir babanın sulbünden gelmemiş, hiçbir cisim suretinde görünüp de şekil değiştirmemiştir. O bütün bunlardan münezzehtir. Diller O'nun sıfatlarına misaller getirmekten aciz kalır. O zatiyle tek olup başka varlıklara benzemekten münezzehtir. Yaratıklara eş olmaktan celaliyle yücedir. O öyle bir yücedir ki, O'na denk olacak hiçbir şey yoktur. O'na ortak olacak hiçbir şeriki bulunmaz. Yaratmasını irade edip de kendisine zor gelecek veya yaratmasından aciz kalacak hiçbir şey yoktur. Zorba zalimler O'nun azametine teslim olup boyun eğmişlerdir. Evvelkiler ve sonrakiler O'nun hükmüne musahhar olmuşlardır. Olmuşuyla, olacağıyla ve alacaksa nasıl olacağıyla her şeye ilmi nüfuz etmiştir, ilmiyle bütün varlıkları kuşatmıştır. Hepsinin seslerini çok iyi duyar. Zatlarını ihata eder, iradesi hepsine geçer. Meşieti hepsine boyun eğdirir. Her şey O'nun tarafından çekip çevrilmektedir. Bütün mevcudatı yoktan icat eder. Hiçbir şey, O'nun istediği vakitten önce var olamaz. Hiçbir şey O'nun iradesine karşı gelemez. Öyleyse daha önce adı bile anılacak bir nesne değilken, Vahid ve Kahhar olan Allah tarafından var edilen şeyler nasıl O'nun emri karşısında diretebilir?

Saraylara Dönüş

Allah, sevgili kullarını Kendisini görmekle sevindirip, onlara yakınlığıyla ikram edip şereflendirerek, doğrudan doğruya Kendisiyle konuşmak ve yüce sözlerini dinlemekle nimetlendirince, hazırladığı ikram, nimet ve lezzetlerine dönüp gitmeleri için onlara izin verir. Onlar da dönüp inci ve yakuttan birtakım atların yanına gelirler ki eyerlerinin üzerinde Cennet-

lerin bahçelerinde kanat çırpıp uçan ve özel hazırlanmış tahtları vardır. İzzet ve celal sahibi Allah'ı gören ve O'nun mübarek kelamını işiten yüzleri ne zannedersin? Onların güzellikleri ve cemali nasıl da kat kat artar ve bu bakış onların parlaklık ve nurunu nasıl da artırır?!

Yürümeye devam ederler. Nihayet saraylarını görürler. Hizmetçileri, uşakları ve çocuk hizmetkarları onları fark edince, her biri sarayının kapısında onu karşılamak için koşar. Sarayının kapısına geldiğinde, hepsi onun etrafını sararlar ve ona saray ve otağına kadar refakat ederler. Saray ve otağının kapısına yaklaştığında perdedar büyük bir tazim ve saygıyla kalkıp sarayının kapısını açar. Zevceleri onu karşılamak üzere koşuşurlar. Zevcesi, yüzünün hüsn-ü cemaline bakıp da, güzellik, parlaklık ve nurunun kat kat arttığını görünce, ona olan aşk ve muhabbeti daha da artar. Sarayları, otağları, kubbeleri ve zevceleri, yüzünün nur ve cemaliyle parlar. Zevcelerinin hüsün, cemal, nezaket ve haşmetleri Ziyadeleşir. Sonra atlarından inerler ve saraylarının salonlarına doğru ilerlerler. Yataklarına kurulup, konforlarına geri dönerler.

Derken dostlarının hoş ve tatlı meclislerini özlerler. Hemen, cins at ve kısraklarına binip birbirlerini ziyarete giderler. Cennet nehirlerinin kıyısında buluşurlar. Orada misk ve kâfur tepeleri üzerinde kendileri için Cennet minderleri ve halıları döşenmiştir. Dostlar sevinçle karşı karşıya oturur, Cennet içeceklerinden içerler. Cennet çocukları Cennetin şarap, tatlı içimli meşrubat ve selsebil nehirlerinden sürahi, bardak ve kadehlerle alarak kendilerine servis yaparlar. Cennet çocukları Allah dostlarına ikram etmek için kadehleri alıp nehirlere daldırınca, onlar ancak Allah'ın şu seslenişini duyarlar:

"Ey dostlarım! Dünyada çok kez sizi susuzluktan dudakları çatlamış ve boğazları kurumuş olarak gördüm. Şimdi karşılıklı olarak isteğiniz kadar için ve nimetlerinizin arasına dönün. "Geçmiş günlerde işlediklerinize karşılık afiyetle yiyin, için!" (Hakka Süresi: 241 İnsanlar, yaptıkları iyi işleri takdir ederek anlatan Mevlalarının sözünü işittikleri anda ve ehl-i dünyanın içki meclislerine karşılık, onların da kendi aralarında Cennette bu tür meclisler düzenleyip karşılıklı Cennet içeceklerinden içmeye çağrıldıklarında gönüllerinin sevincini mümkün değil anlatamazlar. Mevlalarının sözlerini işitmenin sürüruyla parlamış iken onların yüzünü bir görsen! Gerçekten o ne büyük meclistir! O ne muazzam topluluktur! Öyleyse Rabbine müştak olmaya, O'nun tarafından sevilmeye baki Muvaffakiyet ise Allah'ın sayesindedir ve dönüş ancak O'nadır. Cennet ise mü’minlerin girip karar kılacağı yerdir. Cennet, muttakilerin mükâfatı ve gönlü kırıkların sevincidir. Kuvvet ve kudret ancak Yüce ve Ulu olan Allah'ın yardımı iledir.

e-mail:

lord_of_the_tr-pimps@windowslive.com

baytar@live.ie

omerfarukmenlik@gmail.com